Poštnina plačana v gotovini

ILUSTROVANI LIST ZA MESTO IN DEŽELO

Cena 2 din

DRUŽINSKI TEDNIK

Jezik je mehak in brez kosti — pa je vendar že marsikomu zlomil hrbtenico.

Benjamin Franklin

Leto IX. Ljubljana, 14. januarja 1937 Štev. 2.

»DRUŽINSKI TEDNIK« izhaja vsak četrtek. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Tyrševa cesta 29/I. Telefon št. 33-32. Poštni predal št. 345. Račun Poštne hranilnice v Ljubljani št. 15.393. — NAROČNINA: 1/4 leta 20 din, 1/2 leta 40 din, 1/1 leta 80 din. V Italiji na leto 40 lir, v Franciji 50 frankov, v Ameriki 2 1/2 dolarja. Naročnino je treba plačati vnaprej. — ROKOPISOV ne vračamo, nefrankiranih dopisov ne sprejemamo, za odgovore je priložiti za 3 din znamk. — CENA OGLASOV: med besedilom stane vsaka enostolpčna petitna vrstica ali njen prostor (višina 3 milimetre in širina 55 mm) din 7·—. Med oglasi stane vsaka petitna vrstica din 4·50. Notice: vsaka beseda din 2.—. Mali oglasi: vsaka beseda din 0.50. Oglasni davek povsod še posebej. Pri večkratnem naročilu primeren popust.

Danes:

Nezakonski sin Franca Ferdinanda

toži svojega polbrata za vzdrževalnino

Gl. str. 2

Sami smo krivi!

Prijatelji Slovencev ne morejo prehvaliti naših pozitivnih konstruktivnih lastnosti. Nasprotniki Slovencev ne najdejo besed za našo sebičnost in zapetost. Oboji, prijatelji in nasprotniki, nam pa zamerijo našo nacionalno ponižnost, pomanjkanje prave narodne zavesti in pravega narodnega ponosa.

Na to smo mislili, ko smo brali današnji prispevek iz vrst naših bralcev za »Zrcalo naših dni« na 4. strani. »Takšni smo pač...« mu je resignirano napisal naslov že dopisnik sam...

Na to smo mislili, ko smo te dni brali v naših časopisih pikre pripombe na rovaš ‚Privilegovane agrarne banke, filijale u Ljubljani', in na njeno neslovensko firmo, vpisano v trgovinski register.

In kakor po navadi, kadar kaj takega beremo ali slišimo, smo se kajpada tudi to pot razsrdili na vse tiste, ki so krivi, da se nam tako godi — na vse, le na pravega ne. Takšni smo pač... Nismo se razsrdili sami nase, ki že od pamtiveka dajemo drugim vzrok, da nas kratko in malo ne vidijo in ne slišijo; nismo šli vase in priznali: »Grešili smo, grešimo — a v bodoče ne bomo več, Bog nam je priča, da ne!« Ne, Bog ne daj, da bi mi Slovenci, sloveči po svoji temeljitosti in vestnosti, tudi pri sebi samih temeljito in vestno proučili, ali nemara vendarle tudi mi sami nismo tako nedolžni, kakor se tako radi kažemo pred vsakomer, kdor nas le mara poslušati.

Tožimo, da nima naš jezik nikjer prave veljave ne ugleda. A kje je koren tega zla? V nas samih! Prav pravi naš dopisnik: takšni smo pač... da namreč od drugih ljudi niti ne zahtevamo, da bi se našega jezika naučili! Ko se nam pa tako krčevito mudi, spakovati se v vseh mogočih jezikih in narečjih, če jih znamo ali ne, če nam je treba ali ne! Kako, ljudje božje, naj potem pričakujemo od drugih, da bodo naš jezik spoštovali — ko se ga pa menda še sami sramujemo?! Kako naj potem pričakujemo, da se bo tujec-Nemec naučil naše materinščine? Da je ne bosta prezirala Madžar in Italijan? Kako naj pričakujemo naposled, da nas lastni bratje Srbi in Hrvati ne bodo gledali zviška — ko se nam pa že ves čas obstoja Jugoslavije tako zelo mudi, dokazovati jim pri sleherni priložnosti, da imamo svoje ‚narečje' tako rekoč samo za domačo hišno rabo, kakor pokrpan nekazen suknjič, ki ga obesimo na kljuko, kadar odidemo zdoma.

Resda, ne smemo zaiti v nasprotno skrajnost in ne gre, da bi bili nasproti samim sebi preveč krivični. Priznati moramo, da temeljna črta tega našega jezikovnega zatajevanja ni pomanjkanje narodne zavesti temveč ustrežljivost do vsakogar, kdor nas počasti s svojim obiskom — torej nedvomno lepa lastnost. Toda zaradi prepogoste rabe smo izgubili pravo merilo zanjo, in tako se je le preveč izrodila v hlapčevsko uslužnost. Tujci, ki pridejo med nas, pač ne vedo njenega izvira; sodijo nas po videzu, obsojajo nas in bolj ali manj vidno prezirajo.

Da je ta naša lastnost res plemenitejšega izvira, kakor utegnejo soditi tisti, ki nas merijo le po zunanjem, je dokaz tudi stališče našega pismenega jezika do srbohrvaščine prva leta po prevratu. Danes, iz zadostne časovne distance, lahko pribijemo: ne Srbi ne Hrvati niso takrat resno mislili na to, da bi skupaj s slovenščino »skombinirali« nov jugoslovanski jezik. A mi Slovenci? Na vse kriplje smo se v potu svojega obraza trudili, da dobre in prav dobre slovenske besede »poenotimo«, t. j. zamenjamo z bolj ali manj dobrimi, le prepogosto prav slabimi, srbohrvatskimi. Tisto kar so drugi imeli samo na jeziku, smo mi v svojem naivnem idealizmu — ne iz pomanjkanja narodne zavesti! — jadrno spreminjali v dejanje...

A to smo bili dolžni pripomniti le resnici na ljubo, ne v svoje opravičilo. Opravičbe za naivnost in nerealističen idealizem ni. Drugače ne bi danes pisal naš prijatelj v »Zrcalu naših dni«, da smo pač takšni, drugače ne bi danes imeli ‚u Ljubljani filijalu' Privilegirane agrarne banke, drugače ne bi bilo še marsičesa drugega, kar z nemim gnevom obsojamo, zvračaje krivdo na druge.

Ni toliko važno, kako sami o sebi sodimo; važno je, kako nas sodijo drugi. In ker vidijo drugi v naši narodnostni ustrežljivosti nacionalno ponižnost, pomanjkanje prave narodne zavesti in narodnega ponosa, smo samim sebi in svoji narodni časti dolžni, to našo lastnost omejiti na tako mero, da bo imel naš jezik pri tujcih — v ožjem in širšem pomenu besede — ugled in kredit. Tisti ugled, ki ga je po svoji notranji in zunanji dodelanosti vreden. Tisti kredit, ki ga s svojim kulturnim bogastvom zasluži.

Beta.

Razgled po svetu

Napetost je ponehala

Španski Maroko, Francova ofenziva in Nemci, ki jih ni ne na Španskem ne v Afriki. — Spravljiva Hitlerjeva izjava

V Ljubljani, 13. jan.

Naj nam cenj. čitatelji dovolijo, da spregovorimo v uvodu današnjega razgleda po svetu kratko načelno besedo.

Že večkrat smo slišali iz vrst naših bralcev nasvet, da naj bi v zunanjepolitičnem pregledu objeli tako rekoč ves svet, to se pravi, da naj bi zabeležili vse važne dogodke, ki so se pripetili pretekli teden na naši premičnici, in ne samo dveh ali treh najpomembnejših.

Naj nam tako svetujoči prijatelji ne zamerijo, da jim ne moremo docela ustreči. Če bi se namreč hoteli količkaj ravnati po tem nasvetu, bi nam dve strani našega lista komaj zadoščali zgolj za zgoščeno omembo zunanjepolitičnih dogodkov. Žal za to rubriko ne moremo žrtvovati dveh celih strani, ker bi preveč prikrajšali bralce drugih naših zanimivosti; razen tega mislimo, da bi bilo takšno pojmovanje te rubrike le preveč enostavno. Domišljamo si, da si večina naših čitateljev ne želi enostavnega nanizavanja dogodkov širom po svetu, temveč kolikor toliko kritične presoje najvažnejših med njimi, tistih, ki stoje v ospredju svetovnega dogajanja in tako rekoč vse druge zasenčijo.

Prepričani smo, da bo ta tehtni argument zalegel. Pretekli teden so se n. pr. najvažnejši dogodki odigravali v španskem Maroku, na Španskem in v Berlinu: ali naj jih odpravimo v desetih vrsticah, ko je zaradi njih visela usoda Evrope na niti — samo zato, da lahko hkrati zabeležimo tudi najnovejše, a ta trenutek nevažne dogodke v Abesiniji, na Kitajskem in morda na Grškem in v Gdansku?...

*

Že zgoraj smo mimo grede povedali, kje se je pretekli teden in v začetku sedanjega odigravala usoda Evrope. Zdaj ko so se duhovi precej pomirili in je najhujša nevarnost minila, lahko priznamo: preživljali smo hudo nevarne ure, vsaj videti so bile takšne. Ta pripomba ni odveč; človek se namreč ne more ubraniti vtisa, da je pri berlinski režiji tudi lepa porcija cirkuškega tam-tama.

Vse skup se vrti na videz okoli Španije. Besedi ‚na videz' smo dobro premislili, preden smo ju zapisali. Kdor koli ima namreč oči, da vidi, in ušesa, da sliši, danes ve, da je španska državljanska vojna pretveza za obračunavanje med Nemci in Rusi, še bolj pa med Berlinom in Parizom. Hitler je mislil, da je že zdaj napočila ura osvete za Versailles.

Dogodki čedalje očitneje kažejo, da se je Nemčija uštela. Hvala Bogu, porečejo vsi pacifisti, da se je to zgodilo pred izbruhom evropske vojne, in ne šele med vojno, kakor leta 1914. Kajti zmaga v

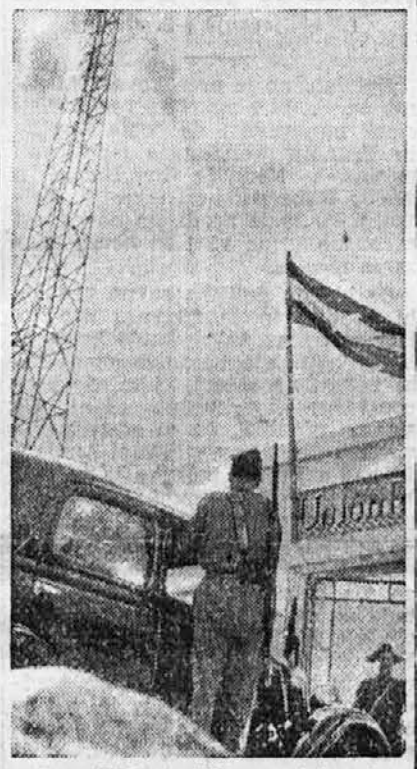

Pred seviljsko radijsko postajo, glasnikom španske nacionalistične vlade

državljanski vojni na Španskem se noče in noče nagniti na Francovo stran, vzlic deset tisočem nemških »prostovoljcev«, vzlic nemškim bombnikom nad Madridom, vzlic objestnemu nastopanju nemškega vojnega brodovja v španskih vodah...

*

Angleži so ondan poslali noto v Berlin in Rim zastran »prostovoljcev«, ki jih pošiljata obe avtoritarni vladi na Špansko. Odgovorili sta obe vladi skoraj enako, le Nemci bolj grobo; to je že v njihovi naturi. Njun odgovor je bil skoraj docela negativen; to je bilo tudi pričakovati. S tega stališča torej zadeva ni bila kaj zanimiva. Pač pa je zanimivo nekaj drugega: da so Nemci zavlačevali odgovor tako dolgo, da se je medtem utegnila razviti nova Francova ofenziva na Madrid.

Hitlerjev račun je bil nekako takle: Franco je zdaj dobro oskrbljen s solidnim nemškim orožjem, naših »prostovoljcev« je tudi že lepo število na Španskem — torej zdaj ali nikoli! Če zmagamo, imamo v rokah vse adute proti Francozom in potem bo Evropa tako plesala, kakor bo Berlin žvižgal. Dotlej se pa ne prenagliti s preveč popustljivim odgovorom na angleško nerganje!

Dotod je šlo vse po načrtu. Potem je pa prišel prvi fiasko: Francov napad na Madrid je sicer dosegel nekaj uspeha, par vasi in njiv je spremenilo gospodarja, vse drugo je pa ostalo pri starem. Potem je prišel še protisunek madridskih čet in z njim zavzetje vsega izgubljenega ozemlja: najvažnejši adut je zdrknil Nemcem iz rok, še preden so ga utegnili z veliko gesto vreči na mizo.

Potem je počila druga bomba: Francozi so zagnali alarm z Marokom. Nemci so se bili na Španskem tako dobro zasidrali, vzeli so v svoje roke rudnike in tovarne, prevzeli poveljstvo nad španskimi armadami in začeli gospodariti tudi že v civilni upravi, skratka, počutili so se kakor doma, pardon, kakor v koloniji — tako močne so se torej počutili na Španskem, da se jim je zdelo, da že lahko tvegajo nov, velik korak naprej: skok v Maroko.

Tu si zdaj kajpak obe verziji, francoska in nemška, nasprotujeta. Francozi so bili namreč zagnali v svojem časopisju krik in vik, da se preoblečene nemške čete izkrcavajo v španskem Maroku in da mislijo v kratkem vso deželo zasesti in pobuniti domačine i proti Špancem i proti francoski upravi v sosednjem francoskem Maroku. Francoska vlada je brez odlaganja poslala svoje vojno brodovje na maroško obal in tudi Angleži so se zganili; obenem so Francozi protestirali pri komisarju v španskem Maroku in intervenirali precej odločno tudi v Berlinu.

Drugačna je kajpada nemška verzija. Kakor na dano znamenje — to znamenje dá po navadi minister za propagando dr. Jožef Goebbels — je začel vesoljni nemški tisk z uradnim poročevalskim uradom DNBjem na čelu zmerjati Francoze s hudo prostaškimi izrazi, da se na debelo lažejo, da »zastrupljajo vodnjake«, da sejejo sovraštvo proti Nemcem in s tem pripravljajo novo vojno — vse to pod pretvezo, da hočejo Nemci dobiti Maroko v svoje roke. Kar pa seveda nič res ni — so poudarjali nemški listi; in ne samo to: tudi nobenega nemškega vojaka ni v španskem Maroku in sploh ne na Španskem!

Nekoliko debela je ta, porečete. Res — a vendar imajo Nemci prav: ne na Španskem ne v Maroku ni do danes nobenega nemškega vojaka, pač pa svojih 60.000 nemških prostovoljcev, in to je nekaj docela drugega! Formalno namreč...

Psihološko je ta maroška zadeva hudo zanimiva. Robatost nemških listov in njihovo naročeno zmerjanje Francozov po eni strani, po drugi strani pa tolikanj za lase privlečeno tajenje njihove pomoči Francovim četam (mimo grede: Nemci iz svojih listov še do današnjega dne niso izvedeli, da se njihovi »prostovoljci« bore na Španskem) sta namreč kar prijemljiv dokaz nemške onemoglosti: človek se zateče k zmerjanju šele takrat, kadar mu zmanjka tehtnejših argumentov. Nemci so zašli v zagato in niso zdajci znali več ne naprej ne nazaj.

Francozom se je od lanskega julija, ko se je začela španska državljanska vojna, prvič posrečilo potisniti Nemce v obrambo. Morda so njihovi listi res pretiravali, ko so prinašali velike članke o prodiranju Nemcev v Afriko; nejzpodbitno je vendarle, da zadnje čase neprestano prihajajo v španske legionarje in navadne civiliste preoblečeni nemški inženirji, vojaki itd. v španski Maroko. Francoski alarm je bil dobro premišljen; njihova časopisna bomba je zadela, da bolj ni mogla. Zadela je namreč Nemce na najbolj občutljivem mestu: v Angležih. London se je zdrznil. Gibraltar je neposredni sosed španskega Maroka, zato Angleži ne puste, da bi kdor koli kaj šaril tam okoli. Kadar gre za njihovo pot v Indijo, Angleži kaj hitro pozabijo, da so z Nemci v krvnem sorodstvu.

To je Hitler instinktivno začutil. In tako je prišlo do dramatskega razpleta, ki so ga poznavalci razmer slutili, čeprav ne v tej obliki: te dni je nemški kancler sprejel francoskega berlinskega poslanika in mu je določno izjavil, da Nemci

Poslanka brez poslaništva: gospa Palencia, poslanka valencijske vlade v Stockholmu, se pelje v kraljevsko palačo, da izroči kralju svoje poverilnice. V špansko poslaništvo pa ne more, ker se ji noče umakniti prejšnji poslanik Fiscowich, pripadnik Francove vlade

niti v sanjah ne mislijo na kršitev nedotakljivosti španskega ozemlja v Evropi ne v Maroku. Na kar so Francozi prav tako slavnostno izjavili, da tudi oni ne mislijo ničesar storiti, kar bi količkaj okrnilo špansko suverenost.

*

Tako se je zunanjepolitični položaj, ki se je že od jeseni čedalje bolj zapletal in postajal vse bolj in bolj napet, na lepem popravil. Seveda si pa ne smemo prikrivati, da v Evropi še zdaleč ni tako, kakor bi si želeli iskreni miroljubi. Vseeno smemo biti ta teden zadovoljni.

In kako bo zdaj na Španskem?

Nadaljevanje na 2. str. v 3. stolpcu

Na prvem sprehodu: ranjenci Francove vojske kot rekonvalescenti

Nemški general Faupel (na levi), nemški poslanik pri burgoški vladi, se po izročitvi svojih poverilnic razgovarja z generalom Francom (na desni)

Kronika preteklega tedna

6 milijard din za alkohol

Vsak Jugoslovan popije na leto povprečno 35 l alkoholnih pijač

Sarajevo, 12. jan.

Predsednik društva »Narodna obnova« Milenko Vidović je ob priliki otvoritve protialkoholne ambulance v Sarajevu v daljšem govoru med drugim povedal tudi to, da se v naši državi popije na leto pol milijarde litrov alkoholnih pijač. V denarju pomeni to izgubo 6 milijard dinarjev, pri tem pa ni všteta vsa ogromna gmotna škoda, ki jo napravlja alkohol med prebivalstvom. V protialkoholni ambulanci bodo alkoholike zdravili zastonj s posebnimi injekcijami po najnovejši metodi.

Ljubljana dobi redarke!

V vseh banovinskih mestih se uvede ženska policija

Notranje ministrstvo namerava ustanoviti posebno žensko policijo. Ženski policijski oddelki bodo imeli skrbeti za zatiranje prostitucije in za mladinsko zaščito in bodo dodeljeni policijskim upravam na sedežih banovin.

■ **Povečanje zlate podlage.** Po zadnjem izkazu Narodne banke se je zlata podlaga v zadnjem času znatno povečala in je ob koncu preteklega leta, skupno z uradno premijo dosegla že vrednost 2089.5 milijona dinarjev, to je za 207.9 milijona več kakor ob koncu leta 1935.

■ **Takoj po pogojni obsodbi je spet kradel.** Komaj so se 25letnemu bivšemu mesarskemu pomočniku Antonu Ahlinu odprla vrata preiskovalnega zapora — zaradi manjše tatvine ga je sodnik obsodil le pogojno — si je že hotel spet na nepošten način pridobiti denar. Še isti dan — na Silvestrovo — je odšel iz Ljubljane v Domžale, od ondod se je pa razkošno odpeljal v avtomobilu. Medtem je bil mesarski mojster Flerin v Domžalah pogrešil več ko 8.000 dinarjev, ki jih je imel varno spravljene in skrite. Domžalski orožniki so našli denar — krvavi madeži na njem so precej izdali, da je mesarjev — pri mladem vlomilcu Ahlinu, ki so ga ponovno izročili sodišču.

■ **Zanimiva statistika porodov.** V ljubljanski porodnišnici je v preteklem letu zagledalo luč življenja 2129 otročičkov — spričo slabih socialnih in gospodarskih razmer vsekako zelo visoka številka. V l. 1915 je bilo porodov vse leto samo 482, od l. 1920 sem je pa številka porodov pričela rasti; v porodnišnici je prijokalo tega leta na svet že 824 otrok, v letu 1925 že 1076, v letu 1930 pa 1755. L. 1935 je zaznamovalo 2057 novorojencev.

■ **»Ošišani jež« razstavlja.** V Beogradu so za božične praznike spet odprli razstavo in muzej »Ošišanega ježa«, kjer sodelujejo skoraj vsi domači humoristi. Humoristični list »Ošišani jež«, ki ga izdaja beograjska sekcija novinarskega združenja, je po vsej državi priljubljen. Beograjčanom se je pa zlasti prikupila lanska zabavna razstava: obiskalo jo je več ko 53 tisoč ljudi.

■ **Švicarji bodo zgradili nov hotel v Splitu.** Nedavno so splitski občini predložili načrt za nov 12 nadstropjev visok luksusni hotel, ki ga bo v Splitu na zemljišču Jugoslovanskega Lloyda zgradila neka švicarska finančna družba.

■ **125.000 dinarjev božičnice so dobili beograjski invalidi od mestne občine.** Znesek je beograjska občina poklonila iz sklada, ki se vanj stekajo odstotki od najemnin za občinske lokale.

■ **Javna dela v vrbaski banovini.** Uprava te banovine je dobila iz kreditov za javna dela 10 milijonov dinarjev za gradbo cest. Prva bo v letošnjem letu dograjena cesta med Banjaluko in Bosansko Gradiško, ki so jo bili zgradili še pod turško upravo, zdaj pa že dolgo ni več ustrezala svojemu namenu. Cesta bo široka 8 metrov. Kamenitna podlaga je že izvršena.

■ **Hišni posestniki v Pančevu** bodo morali sami nositi stroške za asfaltiranje pred svojimi hišami. To je odredila pančevska občina in je na pritožbo prizadetih posestnikov potrdilo tudi gradbeno ministrstvo.

■ **Zaharovljeva dediščina.** Sestrični nedavno umrlega kralja oboroževanja, Bazila Zaharova, Melpomene in Aleksandra Zaharya, ki sta poleg enega še živečega bratranca glavni dedični po Zaharovu, sta se ogromni dediščini odpovedali v korist Kemalu Atatürku. Tako bo predsednik turške republike po čudni poti naseledil veliko premoženje. Dedičnama se premoženju ni bilo težko odreči, saj živita v urejenih razmerah in sta stari že več ko 80 let.

■ **Maribor — mesto kolesarjev in seveda tudi kolesaric!** Do 1. t. m. je bilo registriranih v mestu samem 5250 biciklov, v okolici pa več ko 8000. Da v Mariboru kolesarjenje tako cvete, je vzrok to, da se v mariborskih tovarnah zaposleno delavstvo vozi na svoje domove večidel le s kolesi.

■ **Razveseljive številke tujskega prometa v Mariboru.** V preteklem letu je bilo v Mariboru 18.588 tujcev z 41.703 nočninami. Če prištejemo k temu še nočnine v Rogaški Slatini, Dobrni in Radencih, dobimo visoko število 231.157 nočnin; to število vrže pomnoženo s povprečno nočnino 30 dinarjev, lep znesek 6,934.710 din, ki jih je prinesel tujski promet na mariborskem področju samo na nočninah.

■ **15letnico kulturnega dela v Mariboru** bo slavila letos mariborska Ljudska univerza. Za svojega delovanja je priredila okoli 1000 kulturnih prireditev, ki jih je obiskalo več ko 100.000 ljudi.

■ **Znižanje poštne tarife za knjige in brošure v tujino.** 1. januarja t. l. je stopil v veljavo odlok poštnega ministra, da se zniža za 50 % poštna tarifa za knjige, brošure in muzikalije v prometu s tujino v primeri s pristojbino, ki se sicer plača za tiskovine. Za vsakih začetih 50 gramov teže se plača 0·25 dinarja. Nova ugodnost je uvedena na osnovi recipročnosti, zato je omenjeno znižanje veljavno le v prometu s temile državami: Alžir, Argentina, Belgija, belgijski Kongo, Brazilija, Grčija, Gdansk, Egipt, Ekvador, Estonska, Etiopija, Irak, Kostarika, Kuba, Letonska, Luksemburg, Maroko, Madžarska, Nemčija, Portugalska, Rusija, Tunis, Turčija, Haiti, Holandska, Češkoslovaška, Čile, Švica in Španija.

■ **V lepi opremi je izšla Kačeva knjiga »Moloh«.** Janko Kač, ki je že v povesti »Grunt« izpričal dobro poznanje našega kmečkega človeka, se je v romanu »Moloh« z uspehom lotil socialno-zgodovinskih problemov, ki so posredno ali neposredno vplivali na življenje našega ljudstva. Roman je opremljen z ilustracijami Nika Pirnata.

■ **Pravdaška strast.** V preteklem letu je mariborsko sodišče obravnavalo 10.288 spornih zadev; njih število je v primeri z letom 1935. zraslo za 1248.

■ **Konstituiranje novoizvoljene Zbornice za TOI.** Pod predsedstvom g. Ivana Jelačina so na zbornični seji dne 7. t. m. izvolili za prvega podpredsednika zbornice Ivana Ogrina, drugega Riharda Skubca, tretjega pa Konrada Elsbacherja. Tako je pripadlo prvo mesto obrtnemu odseku, mesto drugega podpredsednika industrijskemu in tretje podpredsedstvo trgovinskemu odseku. 8. t. m. se je vršila v navzočnosti 58 zborničnih svetnikov proračunska seja. Po daljši debati so proračun v višini 3,285.000 dinarjev soglasno sprejeli.

■ **Lov za nevarnim zločincem.** 34 letni Ivan Skapin iz Vipave, ki je že zgodaj stopil na zločinsko pot — vsega skupaj je presedel v ječah več ko 12 let — je po daljšem presledku spet prišel čez mejo v našo državo na vlamljanje. Ko je bil pred tremi leti zadnjikrat obsojen, so ga naša oblastva po prestani kazni za zmerom izgnala iz naše države. Kot italijanski vojak je moral tudi v Abesinijo, od koder se je živ in zdrav vrnil. V Ljubljano je Skapin pripeljal tovariša, imel je pa tudi tu precej dobrih prijateljev, pri katerih se je skrival. Skapina išče naše okrožno sodišče že dve leti s tiralico zaradi dveh velikih vlomov; zdaj so ga ujeli policijski organi po težkem boju. Postavil se jim je v bran z orožjem in so ga šele s strelom v nogo prisilili k predaji.

■ **Alkohol zakrivil smrt družinskega očeta.** V Hrastniku je podlegel poškodbam pretepa 44 letni stekler Štefan Uldrijan. Za njim žalujejo žena in trije nepreskrbljeni otroci. Pretep se je bil razvil med dvema skupinama vinjenih fantov in le nesrečno naključje je krivo, da je Uldrijan prišel ob življenje, saj ni pri pretepu nihče rabil orožja.

Na Japonskem skušajo na vse načine zbuditi med šolarji veselje in ljubezen za letalstvo. V vsej deželi ustanavljajo društva mladih letalcev in uče dečke in deklice letanja in jadranja. Šolska letala so si nabavili večidel iz izkupička prodanega štanijola od čokolade in cigaret. Na sliki: mlada jadralka dobi poslednja navodila pred vzletom

Napetost je ponehala

(Nadaljevanje s 1. strani)

Nehvaležno je prerokovati. Mislimo pa, da bi z nekoliko verjetnosti smeli napovedati, da bosta Anglija in Francija vendar že izposlovali pristanek Nemčije in Italije h geslu: Roke proč od Španije! Šele tedaj, ko se to zgodi, bo nevarnost evropske vojne vsaj za nekaj časa zares minila.

Če bi bila politika ravna zadeva, bi se bilo to že zdavnaj zgodilo. Ker je pa na žalost hudo kriva in krivuljasta, utegnemo še nekaj časa čakati na stvari, ki se zde preprostemu človeku na dlani. Ne smemo pozabiti, da so eden izmed glavnih činiteljev v Evropi Angleži. In baš angleška politika je najbolj krivuljasta med vsemi. Danes gre na videz čez drn in strn s Francozi — a jutri?

Angleži si nedvomno ne žele zmage madridske vlade. Razumljivo: boje se, da ne bi na Španskem zavladala Moskva. Ali si žele zmago Francove diktature? Dvomimo. Angleži bi hoteli zmago zdrave srednje linije. Vprašanje je le, ali je bila njihova španska politika zmerom v korist te srednje poti.

Observer

Damski klobuki z znamkami

n. ž. I. Pariz, dec. Najnovejša pariška moda so majhni damski klobuki, okrašeni ne morda z dragocenimi nojevimi peresi ne z orhidejami, temveč... z znamkami. Nova moda je med pariškim nežnim spolom našla že precej privržencev.

V izložbah modernih klobučarn vidiš na najvidnejšem in vodilnem mestu razstavljen filatelistični klobuk.

Čudno je le, da so proti tej modni norosti odločno nastopili zbiralci znamk (najbrže jih preveč mučijo skušnjave, če zagledajo na kakšnem obešalniku ljubek klobuček s prelepimi znamkami). Angleški filatelistični list »Stamp Collecting« je napisal, da je nova moda bedasta.

Priznati je pa treba, da ti klobučki niso videti baš neokusni — posebno če so znamke živobarvne.

Temeljitost

Gospodinja novi služkinji: »Rezika, preden odprete vrata, morate zmerom potrkati!«

Novinka: »Pri omari tudi, milostljiva?«

Banka Baruch

11. Rue Auber, PARIS (9e)

Odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. — Vrši vse bančne posle najkulantneje. — Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune Belgija: št. 3064-64. Bruxelles: Holandija: št. 1458-66. Ded. Dienst: Francija št. 1117-94. Paris: Luxemburg: št. 5967. Luxemburg.

Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice

Habsburška afera pred dunajskim sodiščem

Nezakonski sin Franca Ferdinanda

toži potomce v Sarajevu umorjenega avstrijskega prestolonaslednika za vzdrževalnino

Med debelimi, brezčutnimi zidovi dunajskega sodišča bo izzvenel te dni poslednji odmev tragedije, odmev iz dozdevno srečne, slavne dobe cesarja Franca Jožefa. Zapeti, suhoparni odvetniki bodo skušali pred porotniki vrniti nesrečnemu kraljevskemu otroku njegove pravice. Za tem suhim dokazovanjem bo pa lebdela senca propadlega cesarstva, bodo vstajali in se razblinjali zabrisani obrazi iz preteklih dni. Mrzli cesarjev obraz in strogootožni obraz njegovega dediča nadvojvode. Junak tega tragičnega epiloga je pa nezakonski sin v Sarajevu ustreljenega nadvojvode Franca Ferdinanda, dediča habsburškega prestola.

(nBd) Dunaj, v začetku jan.

Zgodba se je začela leta 1888.

To leto je smel neki mlad princ v svojem šest in dvajsetem letu prvič stopiti iz svojega dotlej prav samostanskega življenja, zagrenjenega z okostenelimi predpisi dvorne etikete. Bil je to sin Karla Ludovika, cesarjevega brata; njegov častitljivi stric Franc Jožef mu je namreč dovolil, da sme iti v Prago, kjer je postal častnik pri nekem polku. Nič več mu niso bili za petami sijajni komorniki ne vsiljivi vohuni tiranskega dvora. Med mladimi tovariši naj bi se mlademu nadvojvodi zbudila zmisel in ljubezen do vojaščine. Trda vojaška služba naj bi vzgojila iz nežnega mladeniča kremenitega, pogumnega moža.

A kako naj se le začne življenje za mladega, lepega in duhovitega mladeniča, če ne z usodnim srečanjem s prav tako lepim dekletom? Kdor ni v svoji mladosti nikoli doživel zagonetnega smehljaja na očarljivih ustnicah nedolžne mladenke, ne bo nikoli poznal sladkosti in opoja življenja.

Idilična, starodavna Praga je bila tiste čase polna majhnih predmestnih krčem, kjer je igrala godba in je mladina plesala pozno v noč. Nadvojvoda Ferdinand je tam spoznal nežno dekletce z dolgimi, svetlimi kodri in sanjavimi očmi... In spletla se je drobna ljubezenska vez, prepletena z bežnimi smehljaji in naspol zvedavimi, naspol otroškimi pogledi dveh mladih zaljubljencev... A ta ljubezen se je razmahnila in kmalu so šepetali v praškem polku o vroči ljubezni mladega nadvojvode in svetlolase lepotice Leopoldine Hahnove...

Oblaki ob zibelki

Toda v izpolnitvi ljubezni je tudi navadno že njen konec. Cesar je izvedel za nadvojvodovo zvezo in se je kajpak hudo razsrdil. Poklical je Franca Ferdinanda na dvor in tam je nečak padel na kolena in mu priznal, da se bo kmalu rodil otrok, otrok kraljevskega princa in preproste meščanske matere.

Toda cesar je ostal neizprosen. Nadvojvoda je moral ostati na dvoru, njegov visoki stric je poskrbel, da se nista zaljubljenca nikoli več videla.

Toda oblaki, ki so se zbirali ob zibelki nezakonitega habsburškega dediča, nad nedolžno otrokovo glavico, niso vzeli poguma mladi materi. Leopoldina Hahnova je vedela, da jo dvor prezira in da ima nadvojvoda zvezane roke; zato se je toliko bolj sklenila boriti za svojega otroka. In tako je 29. avgusta leta 1889. prišla njena zadeva pred praško sodišče. Med dvema črno oblečenima odvetnikoma — eden od njiju je zastopal Franca Ferdinanda — ni imela Leopoldina drugih besed kakor svojo veliko bolest. A njena bolest je bila tako globoka, da je ganila tudi trde sodnike.

Sodišče je razsodilo, da je otrok res sin nadvojvode Franca Ferdinanda in oče mu ima plačati enkrat za vselej 3000 srebrnih kron in mu preskrbeti sprejem v neki otroški dom; otrokov varuh se mora pa zato odpovedati vsem svojim pravicam. Kdo je le takrat mislil na otrokove pravice? Uboga mati je bila z vsem zadovoljna, čeprav si je na dnu srca silno želela, da bi vzgojila svojega sina dostojno in pošteno.

•

V svojem tihem, mirnem življenju je Leopoldina dobro vedela, da Franc Ferdinand ni pozabil svojega sinčka, čeprav se je l. 1900 poročil s češko-nemško grofico Zofijo Chotekovo, je vendar zmerom povpraševal po zdravju in napredku svojega sina.

Mladenič je študiral sprva v dunajskem Jožefišču in pozneje na neki poljedelski šoli. Bil je marljiv in priden fant. Leta 1902 je nadvojvoda poslal Leopoldini 40.000 goldinarjev za njegovo vzgojo. Nezakonski sin je pridno rasel in napredoval na duši in na telesu. Bil je edino upanje in veselje svoji materi, ki je živela samo še zanj.

Tedaj se je pa l. 1914 s smrtjo Franca Ferdinanda za njegovega sina kar vse čez noč spremenilo...

V viharju

Sprva se niti zavedel ni, kaj pomeni zanj ta udarec. Ogorčen, ker so mu ubili očeta, je takoj stopil v vojake in služil štiri leta v svetovni vojni, ki jo je zanetila smrt njegovega očeta. Franc Ferdinand Kurt Hahn je postal poročnik.

Tedaj so se pa nad Avstrijo jeli zgrinjati črni oblaki. Avstroogrska monarhija se je sesula, princi so zbežali, država je propadla. Ko so se vrnili mirni časi, je bil nekdanji zdravi mladenič le še uničen in bolehen mož, brez bodočnosti in brez upanja. V stiski je še enkrat prosil za pomoč. Ne zaman. Od nadvojvodovih dedičev je dobil 50.000 kron. Z njimi si je kupil vozni listek in se odpeljal v Ameriko, hoteč začeti novo življenje.

Toda Amerika je neusmiljena do nebogljenih in bednih. Vojna rana je sinu Franca Ferdinanda čedalje bolj uničevala živce in zdravje. In tako se je moral nezakonski sin dediča habsburške krone uničen in brez denarja kmalu vrniti v Evropo. Naselil se je v Badnu pri Dunaju, kjer živi še danes v bedi in pomanjkanju.

Hromec v Badnu

V nekazni pritlični hiši v Badnu stanuje zdaj ta človek, poslednja razvalina avstrijskega dvora in zadnji odstavek prečudnega romana, ki ga je napisalo življenje. S svojo ženo stanuje v tesnem enosobnem stanovanju. Postelja, divan, majhna miza in dva stola — to je vsa njegova oprava. Kurt leži v domači obleki, ogrnjen v borno ogrinjalo na ogoljenem ležalnem stolu. Ohromel je, in toliko da se zavleče od stola do mize.

»Vse to je kaj žalostno,« je dejal, »nikoli nisem hotel govoriti o tem, da ne bi s tem obtoževal svojih slavnih sorodnikov. Lansko leto mi je dunajsko sodišče prisodilo v imenu dedičev mojega očeta mesečno rento 150 šilingov (okoli 1200 din), nekako ubožno podporo. Odvetnik princa Maksa Hohenberga, najstarejšega sina Franca Ferdinanda, mi to podporo izplačuje.

»Ali ni to obupno in žalostno? Prosil sem princa Maksa Hohenberga, ki je vendar moj polbrat, naj mi podporo vsaj malo poviša, ker z njo ne morem ne živeti ne umreti. Če ne bom ničesar izprosil, se bom pa pač moral obrniti do mednarodnega razsodišča v Haagu.«

Skrivnosti avstrijskega dvora

»Nikakor nimam namena boriti se zoper družino, ki me kar pomnim obsipa s sovražnostjo,« je po kratkem premolku povzel nesrečnež. »Če bi bil le hotel, bi bil že v Ameriki lahko dobro prodal svoje spomine. Povedal bi bil, zakaj nimam v Avstriji niti koščka zemlje, zakaj nisem pri vojakih napredoval više kakor do poročnika, in zakaj sem moral oditi iz Evrope. Vse te skrivnosti sem hotel ohraniti zase, da ne bi umazal očetovega imena. Toda morda me bosta obup in beda prisilila, da bom odgrnil tudi ta poslednji pajčolan...«

•

Kaj bo razsodilo dunajsko sodišče, za nas ni tako važno. Za nas je mnogo bolj zanimivo, da je s tožbo, ki jo bodo te dni razčiščevali, vstala tako rekoč iz groba še druga: tožba pred praškim sodiščem l. 1889. In z njo je za trenutek zaživel pred nami ljubezenski roman med strogim avstrijskim nadvojvodo in preprosto neplemiško praško mladenko, Roman, ki ne pomnimo, da bi bili že kdaj brali o njem.

Pri nakupu

oblačilnega blaga

se priporoča

domača manufakturna trgovina

JANKO ČEŠNIK

Lingarjeva 1

Pristno ameriška

Grad duhov in grozot

10.000 din za tistega, ki vzdrži v njem čez polnoč — pa ga ni takega junaka...

n. w. o. Detroit, januarja.

»Ali veste, kaj je strah? Ne? Torej pridite k nam. Plačamo 200 dolarjev nagrade tistemu, ki prebije vso noč v našem začaranem gradu...«

Tako se je glasil neki oglas, ki ga je prinesel velik časopis iz Fordovega mesta Detroita. Začarani grad je zgradil neki podjeten Američan, ki mu je prišlo na misel, da bi izrabil nenavadno strast do grozotnih prizorov, ki jo kažejo njegovi rojaki; saj so najnovejši ameriški filmi polni groze in napetih prizorov, romani, ki gredo zdaj v Ameriki v denar, pa so taki, da jih ni čitati ponoči...

Zgradili so torej ta grad in ga odprli občinstvu. Vstopnina ni ravno skromna, a česa vsega ne plača človek za pravo, pristno »kurjo polt«! Prireditelj je tako prepričan o uspehu svojega podjetja, da je razpisal 200 dolarjev nagrade tistemu, ki ne veruje v strahove in prikazni in lahko torej ostane čez noč v začaranem gradu. Časnikarji, reporterji, prenasičene milijonarke, častivredni trgovci in celo skromni upokojenci so hoteli v »gradu groze« poskusiti svojo srečo. Toda do zdaj je še vsem srce v hlače padlo in nihče ni zdržal dalje kakor do polnoči...

Ta hiša je polna trikov, slepil in prevar od kleti do podstrešja in imeti moraš res železne živce, da te ne prime groza v njej.

Pa stopimo vanjo. Odpremo vrata v predsobje — glej ga šmenta, saj tamle v omari visi obešenec! Hvala Bogu, saj ni pravi, le voščena lutka je, a vendar to stegnjeno mrzlo telo in dolgi posinjeli jezik nista prav nič spodbudljiva... V jedilnici se vsedeš za okusno obloženo mizo, veseleč se dobrega kosilca — kar prično z vseh strani prihajati še drugi gostje: sami okostnjaki, ki ti vljudno povedo, da se tudi oni mislijo malo pokrepčati. Koj te mine tek, skleneš se razvedriti in kreneš v sosednjo sobo, nekako galerijo slik in kipov. Komaj pričneš umetnine občudovati, se osebe na slikah zganejo, ožive in ti prično z mrtvaškim glasom pripovedovati grozne zgodbe. Kipi se sprehajajo s teboj, medtem ko se ti okoli nog smukajo črne mačke... tako da si tudi teh lepot kmalu sit. V salonu, kamor kreneš na oddih, pa ti servira čaj mrtvaško bled robot...

Po tem »odmoru« se odpraviš spat... odpreš vrata v spalnico... in zagledaš v postelji, o groza, truplo v mlaki krvi. Zavpiješ, hočeš zbežati, zaman — vrata so zaklenjena. Zdaj se pa šele prične pravi ples! Še preden se dobro zaveš, zaslišiš strel iz samokresa... luč ugasne in prično se prikazovati duhovi... Izza vrat se privlečejo živalska trupla, vlažna roka pogladi obiskovalca po licih, da je bolj mrtev kakor živ... Po sobi plava velika lobanja, sliši se šklepetanje z zobmi, zamolklo stopanje, obupni klici na pomoč itd.

Mislimo, da ni treba pripomniti, da ni v tem gradu ničesar skrivnostnega in da so vsi ti »strahovi« zgolj plod duhovito delujočega mehanizma.

(»L'Avenir du Monde«, Pariz)

Mož, ki je pozabil, kdo je in kaj

(n Fi) Rotterdam, januarja

»Pravite torej, da se prav nič ne spominjate dogodkov pred letom 1927?« je vprašal sodnik rotterdamskega sodišča obtoženca Kunkeja.

»Prav res nič ne vem,« je zatrjeval obtoženec, suhljat, sključen mož z razoranim obrazom.

To spraševanje in odgovarjanje tvori jedro senzacionalnega procesa o skrivnostni osebnosti rotterdamskega neznanca. Kdo je ta čudni neznanec? Navaden potepuh, vajen revščine, lakote in orožnikov — ali pa človek, ki je imel pred leti ugledno in odgovorno službo in ki je nekega dne na lepem izginil?

Pobegli ravnatelj

Bilo je novembra 1927. leta. V rotterdamskem zdravniškem uradu so se razburjali uradniki: nikogar ni bilo, da bi izplačal plače! Pisarniški ravnatelj Kornelij Jan Küneke tega dne iz neznanih vzrokov ni prišel v pisarno. Njegov namestnik je pa s strahom ugotovil, da je izginilo z ravnateljem tudi 25.000 goldinarjev (pol milijona dinarjev), ki jih je bil prejšnji dan shranil v blagajni. Poslali so slugo v Künekovo stanovanje. A tudi doma ga ni bilo. Stara hišnica ni imela pojma, kje je gospod, njegova žena je bila pa pri sorodnikih na obisku. V spalnici so naposled našli listek, na katerem je bilo zapisano, da je Küneke posojal uradni denar neznanim osebam. Ker ni dobil vselej denarja nazaj, je jemal zmerom novega, da je lahko zadelal stare vrzeli.

Oblasti so izdale za pobeglim ravnateljem tiralico. Zasledovali so ga do Pariza, od ondod je pa izginila za njim vsaka sled. Kornelija Jana Küneka niso nikoli prijeli — — —

Pred nekaj leti so sprejeli v berlinsko bolnico potepuha, ki je obupal nad življenjem; hotel je v smrt, a so ga še o pravem času rešili. Čudno je bilo pa to, da se neznanec ni vedel ničesar spomniti, niti svojega imena ne. Rekel je, da se medlo spomni samo še imena Kunke. Poslali so ga po odgonu na mejo in na Holandskem je siromak nadaljeval svoje bedno življenje. Preživljal se je zdaj z beračenjem zdaj s krošnjarstvom.

Nekoč je prišel na policijo v Apeldoorn po novo krošnjarsko dovoljenje. Ob pogledu nanj se je komisar zdajci spomnil ubeglega ravnatelja Küneka, posebno še ker sta si imeni Kunke in Küneke tako podobni. Poslal je skrivnostnega potepuha v Rotterdam, kjer so ga zaslišali.

Kdo je na zatožni klopi?

Kunke noče popustiti in trdi, da se ničesar več ne spominja, kar se je godilo po letu 1927. Na vprašanje, ali ni on Küneke, ni odgovoril ne da, ne ne.

»Saj niti sam ne vem,« je venomer zatrjeval. Državni pravdnik ga je naposled obtožil poneverbe, ki jo je zagrešil ubegli ravnatelj Küneke.

Mnogo uradnikov, ki so služili pod Künekom, je izjavilo, da mu je obtoženec zelo podoben. Künekova žena je zasliševanje odklonila. Izbrano izražanje in njegovi odgovori pa pričajo, da je obtoženčeva izobrazba precej večja kakor jo imajo potepuhi in krošnjarji. Vendar ni bilo videti, da bi se Kunke lagal. Psihiatri so mnenja, da je nemara nastala v njegovem spominu vrzel in da se torej za tisti čas res ne more ničesar več spomniti.

Sodišče je vzlic temu obsodilo Kunkeja na leto dni ječe.

Za spoznanje drugače

(Ed) Haag, jan. Te dni, malo pred Julijanino poroko, so si Nemci in Holandci skočili v lase — za prazen nič, kakor se je pozneje pokazalo. Pri tej priložnosti smo se spomnili anekdote, ki je pred nekaj meseci krožila po časopisih.

Bilo je lansko poletje. Neki nemški finančnik se je dajal z nekim haaškim trgovcem:

»Boste že videli, še radi boste pricapljali za nami! Ne bo dolgo, ko boste tudi vi dobili svojega Hitlerja!«

Holandec se je nasmehnil.

»Zakaj ne bi kar vašega vzeli?« je menil nedolžno. »Vašega Viljema imamo takisto že!«

Povest Enzesfelda

n. w. o. Dunaj, januarja. Okoli Rothschildovega gradiča v Enzesfeldu, začasnega bivališča bivšega kralja Edvarda VIII., sedanjega vojvode Windsorskega, se plete legendi podobna zgodba, le da je resnična; tako vsaj zatrjujejo še živeče priče. Ta gradič je leta 1885. kupil baron Nataniel Rothschild in stari kmetski dvorec mu je tako ugajal, da ga je sklenil povečati in popraviti.

Načrte za novi grad je narisal neki slaven dunajski arhitekt in kmalu so začeli z delom. Novi lastnik je večkrat prišel v Enzesfeld gledat, kako delo napreduje. Ob neki taki priložnosti mu je popotna ciganka prerokovala iz roke, da bo umrl še tisto leto, ko bo gradič dograjen.

Čeprav baron ni pripisoval prida pomena njenim besedam, je od tistega časa nehote zavlačeval delo. In tako so zidali gradič celih 18 let, ker je lastnik zmerom velel še kakšno stvar popraviti, podreti ali prizidati. Leta 1903. pa je bil dvorec dozidan in ničesar več ni bilo spreminjati na njem, tako čeden je bil. Baron je bil zadovoljen z arhitektovim delom — a še tisto leto je umrl.

Te dni, ko se je na tem gradu oglasil nekdanji angleški kralj, so se ljudje spet spomnili te resnične legende. Vojvoda Windsorski jo je poslušal z velikim zanimanjem, potlej je pa še sam povedal podobno. Dejal je, da mu je nekoč nekje v Kanadi prerokovala neka vedeževalka, da bo postal velik, priljubljen kralj, a da bo njegova vladavina le kratkotrajna...

(»Magyarorszag«, Pešta)

Glumačeva zvijača

n. w. o. Newyork, januarja. Ko slavni ameriški glumač Thurston še ni bil tako znan kakor danes, se je moral kakor marsikdo drugi truditi za popularnost. Za svojo prvo službo se ima pa zahvaliti samo svoji prekanjenosti in spretnosti. Izposodil si je pri svojem prijatelju 1 dolar in dal še tisti dan v newyorški dnevnik »New-York World« tale oglas:

»Iščem 1000 ljudi za delo, plačam dolar na dan. Prijaviti se je jutri ob desetih tam in tam.«

Ob tej uri je namreč Thurston imel priti k svojemu bodočemu impresariu na poskušnjo. Prišel je pa nekoliko prej in dejal zbranim prosilcem, da ga pošilja gospodar, naj jih zabava, dokler ne pridejo na vrsto. Nato jim je pričel kazati svoje »čarovnije«. Ljudje so mu živahno ploskali in tako glasno odobravali njegove točke, da je prišel impresario gledat, kaj pomeni ta hrup. Videč, da velja to navdušenje Thurstonu, ga je pri priči sprejel v službo. Prosilci se pa tudi niso preveč jezili nad Thurstonom, saj so imeli pol urice brezplačne zabave — in to je tudi nekaj vredno.

(»New-York Times«)

Poker

(Id) Los Angelos, jan. Ondan se je zbralo v Hollywoodu več filmskih mogočnikov, da proslave in zalijejo prekrasno, baš dograjeno palačo enega izmed njih.

V veselem razpoloženju so prišle kvarte na mizo. Poker.

Vložki so rasli...

Ko se je začelo daniti, ni imel lastnik nove palače niti prebitega centa več v žepu.

»Moja nova hiša je vredna 600.000 dolarjev,« je dejal tedaj. »Zastavim jo proti vsemu, kar sem nocoj izgubil.«

Soigralci so sprejeli. Mož je izgubil: 25 milijonov din vredna palača je v eni minuti spremenila gospodarja...

Nesrečni kvartač je vstal, vzel milo, ščetko za zobe in nočno haljo, vrgel hišni ključ na mizo in odšel...

...spat v hotel.

Monogram kralja Jurija VI.

Temeljiti računi

(Id) Lipsko, jan. Neki tukajšnji vseučiliški profesor je po dolgem in utrudljivem računanju dognal tole:

Če bi vseh 2000 milijonov ljudi, kar jih živi na naši premičnici, znalo šteti in bi vsakdo izmed njih lahko prešel na sekundo tri molekule v navadnem kozarcu vodé, bi trajalo celih 10.000 let, preden bi vesoljno človeštvo končalo to štetje.

Zdaj si pa mislite, kaj bi šele bilo, če bi morali ljudje prešteti molekule v vsej vodi, kar je premore naša zemlja! In kakšen revež bi bil šele ubogi lipski profesor, preden bi to izračunal!...

Obleka, ki jo spraviš v naprstnik

(n) Ko smo bili še otroci, smo z odprtimi očmi in usti poslušali pripovedko o perzijski princesi, ki je svojo obleko lahko spravila v orehovo lupino.

Te dni se je pravljica spremenila v resničnost in spremenil je ni nihče drugi ko podjetni Američani, kajpada. V Los Angelesu je namreč na neki tekmi šivilj dobila prvo nagrado najspretnejša šivilja, ki je sešila obleko, tako drobno in lahno, da jo lahko spraviš v naprstnik.

Zdaj vidimo, da se onstran »velike luže« tudi pravljice že spreminjajo v resničnost...

(»Dimineatza«, Bukarešta)

»Gušnig-kašnik« — strah Turkinj

(n. w. o.) Carigrad, januarja. V Smirni razsaja pri mladih deklicah neka nova bolezen: »gušnik-kašnik« ji pravijo. Posledice te bolezni so res strašne:

Ubogim dekletom zrase namreč dlaka po vsem životu, nekatere dobe pa celo prave brke in brado. Pri tem so bolnicam roke in noge strahovito shujšale, telo se jim je pa nekako napihnilo. In da bo nadloga popolna, imajo sirote še nerednosti v perilu.

Dobil je stavo... ...in 6 tednov zapora

(nAo) Berlin, januarja. V Darmstadtu so imeli na nekem velikem plesu ondan kaj čudnega gosta... Ljudje so bili ravno prav židane volje, ko so se nenadejano odprla vrata in je v dvorano stopil možak v... Adamovi obleki. Čudni gost je meni nič tebi nič krenil proti izhodu, vrata zaprl in planil v pripravljeni avtomobil, ki je čakal bržkone nanj. Avto je hitro pognal, priče tega čudnega dogodka so se pa podvizale in obvestile policijo o pohujšljivem obisku.

Policija se ni obirala in je čudaškega mladeniča kmalu izsledila in ga postavila pred stroge sodnike. Mladi mož je priznal, da je šlo za stavo, ki jo je bil sklenil s svojimi tovariši, misleč da to ni nič hudega. Toda sodnik ni bil njegovih misli in ga je strogo poučil: »Stavo ste sicer dobili, z njo pa še šest tednov zapora. Zaslužili ste pa, da bi še dalje sedeli, ker ste s svojim nečednim dejanjem ne samo hudo žalili sramežljivost, temveč ste s takšno bedasto stavo tudi globoko užalili duhá narodno-socialistične Nemčije in obrizgali z blatom junaško dobo, ki jo dan današnji preživljamo.«

Oglas je registr. pod S. SL. 1583 od 5. XII. 1936.

Zanimivosti z vsega sveta

Jim Mollison hoče doseči nov letalski rekord na progi London—Capetown, in to že konec tega meseca. Maja bo pa sodeloval pri letalski dirki Newyork—Pariz, prirejeni za 10letnico Lindberghove zmage nad Atlantikom.

Veliko televizijsko postajo bodo zgradili na Dunaju Avstrijski radijski naročniki bodo mogli z majhnimi stroški preurediti svoje aparate za sprejem slik, ki jih bodo gledali lahko že letošnjo jesen.

750 milijonov dinarjev glavnice ima nova banka lorda Salisburyja v Londonu. Mož velja za enega izmed najbogatejših angleških veleposestnikov in je banko ustanovil zato, da bo laže upravljal svoje bajno premoženje.

Slep skladatelj je iznašel nov inštrument. Eden najbolj nadarjenih grških mladih glasbenikov, Evangelos Dzamurdgis, je izumil neke vrste harfo, ki ima klaviaturo in je igranje nanjo prav enostavno. Novo godalo je imenoval »polikord«.

Na 15 milijonov dinarjev cenijo najstarejše italijansko sveto pismo, natisnjeno leta 1471. v Benetkah, ki ga pravkar ogledujejo in občudujejo na veliki umetniški razstavi v Newyorku.

150 km dolg predor bodo zgradili med Japonsko in Korejo, in sicer zato, da bo v morebitni vojni Japonska imela zvezo z azijsko kopnino in da bo varneje prevažala vojaštvo.

Tajno črnilo za potne liste na Ogrskem. Madžari bodo od 15. t. m. dalje izdajali potne liste, ki bodo izpisani s posebnim kemičnim črnilom in tudi drugače bodo svojevrstno opremljeni, tako da bo ponarejanje izključeno.

Mahatma Gandi — je spregovoril. Po dveh letih strogega molčanja je Gandi prvič spregovoril na vseindijskem kongresu v Raipuru. Na tem kongresu so sklenili, da se Indijci ne bodo udeležili svečanosti kronanja Jurija VIII. in da bodo odklonili tudi novo ustavo.

Morje se je dvignilo kar za pol metra v zadnjih 50 letih v botnijskem zalivu na Švedskem. Vzrok tega pojava še ni znan.

Največjo in najmodernejšo vojno ladjo grade na Angleškem. Opremljena bo s posebnim orožjem za obrambo pred letalskimi napadi. Stroški so preračunani na 2 milijardi dinarjev.

Dragocen a nevaren plen so dobili neznani tatovi v ginekološki kliniki v Budimpešti. V veri da je v varno shranjeni in zaprti železni skrinjici denar, so odnesli s seboj — 225 miligramov radija, vrednega milijon dinarjev. Oblasti so po časopisju in radiu razglasile, v kakšni nevarnosti so storilci, in jih pozvale, naj radij nemudoma vrnejo, čeprav brezimno.

Najbolje plačani delavec v USA je Viljem Read, potapljač velikega newyorškega podjetja za gradnjo mostov. Read je specializiran potapljač, ki dela v potapljaški opremi gradbena dela na dnu reke. Na leto zasluži pol milijona dinarjev, a menda mu jih nihče ne zavida, saj je njegov poklic gotovo eden najtežjih in najbolj nevarnih.

Tuja ženska rokavica v avtu vzrok za ločitev. Gospa Fouriné, žena znanega francoskega industrijca, je v moževem avtomobilu našla žensko rokavico, ki ni bila njena. Zahtevala je ločitev zakona in jo je tudi dosegla, ker mož ni mogel pojasniti, kako je prišla usodna rokavica v njegov voz.

100.000 židov nemških emigrantov se bo letos naselilo na Kubi. Kubanska vlada bo Žide sprejela prav rada, saj bo kapital, ki ga bodo prinesli s seboj in ga že zdaj cenijo na najmanj 10 milijard dinarjev, temeljito poživil kubansko gospodarstvo.

Švedska za svoje prebivalstvo. Na Švedskem so začeli veliko zdravstveno akcijo: ministrstvo za narodno zdravje je namreč vzelo v službo 15 tisoč bolničark, ki bodo, razdeljene v 1.500 okrožjih, skrbele za zdravje in snago posebno kmetskega prebivalstva.

Čudno stavo je dobila neka Newyorčanka: stavila je 25.000 dolarjev, da ne bo 24 ur trenila z očmi. Nadzorovalo jo je več oseb.

Črne bisere in indijski nakit bodo nosile Parižanke pri večernih prireditvah v letošnji plesni sezoni.

Pierre Wolff: IZPOVED

Že v drugo ali v tretje po vojni je te dni angleški parlament razpravljal o ‚euthanasiji', o zdravnikovi pravici, da ljudem, ki jim za njihovo trpljenje ni zdravila, olajša odhod iz življenja. Najkonservativnejše ljudsko zastopstvo sveta je razsojalo o enem izmed najprevratnejših zakonskih osnutkov vseh dob. Kajpada je tudi to pot predlog propadel.

Francoski pisatelj Pierre Wolff je na to glasovanje navezal kratko, a tem pretresljivejšo sličico iz lastnega življenja — sličico, ki naj ne bo propaganda, le bolesten izrezek iz našega življenja, ki gre mimo paragrafov svojo pot...

*

Ali ima zdravnik pravico skrajšati življenje trpečemu bitju, o katerem ve, da mu ni rešitve?

To tolikanj usodno vprašanje so te dni prerešetavali v Londonu. Od petdesetih zbranih zdravnikov jih je bilo dvajset »za«, trideset pa jih je trdilo, da je zdravnikova naloga edinole ta, da bolniku pomaga...

..Tudi če ve, da je njegova pomoč jalova, bi bili lahko še dodali...

...do bolnikovega poslednjega diha.

*

Več let je že odkar mi je oče umrl. Čeprav še nisem imel za seboj medicinskih študij, sem vendar koj vedel, da mu žal ni pomoči. Sklonjen nad njim sem prisluškoval utripanju njegovega srca; njegove uboge, ledene roke so se oklepale mojih; njegove oči so iskale mojih, kakor da bi prosile:

»Napravi konec, moj sin.«

Sin vendar ne bo ubil svojega očeta!

*

Prihodnji dan so na mojo prošnjo prišli k njemu trije profesorji, sloveči zdravniki.

Prvi me je srepo pogledal, rekel pa ni ničesar

Drugi je zmajal z glavo.

Tretjemu se je zdelo umestno, obrniti se do bolnika z vprašanji.

»Kje vas boli, gospod?«

Moj oče je bil že na pragu smrti in ni imel več moči, da bi odgovoril.

Gospodje so odšli v drugo sobo na posvetovanje.

Čemu le?

Potem so me dali poklicati.

»Gospod, z vašim očetom je pri kraju.«

»In ta strašni smrtni boj, ali... bo še dolgo trajal?«

»Pet, šest, deset dni morda.«

»Tako dolgo bo torej še moral trpeti! Ali mu ne boste dali injekcije?«

»Vse smo že poskusili, gospod.«

»Verujete v čudeže?«

»V današnje ne.«

»In vseh teh deset dni, deset dni in deset noči bom priča njegovemu trpljenju, bom poslušal njegovo bolestno ječanje? In ni ga sredstva, ki bi omililo njegove bolečine? Ni?«

»Malo morfija.«

»Samo malo?«

»Ne terjajte nemogočega.«

Eden od njih je še dodal:

»Prihajali bomo k njemu do smrti.«

*

V Aumalski ulici sem imel zdravnika, prijatelja, ki me bo prav gotovo razumel. Prišel je in tudi on mi je takoj povedal kakor oni trije:

»Tvoj oče je izgubljen, brezpogojno izgubljen.«

»In če bi te prosil za velik obrok morfija?...«

»Ne smem.«

»Če je tako,« sem rekel odločno, »bom pa sam...«

Prijel me je za laket in mi tiho rekel, tako tiho, da sem ga komaj razumel:

»Pusti, bom že sam.«

Oče je počasi ugasnil, tiho, brez tožbe.

Ali sem bil morilec? Ali sem bil dober sin?

Naša misel

Benjamin Franklin (1706 do 1790), čigar misel priobčujemo na čelu današnjega lista, je eden izmed največjih mož Združenih držav 18. stoletja. Iz preprostega milarja in poznejšega tiskarja se je povzpel v poslanika v Parizu in predsednika pensilvanijskega kongresa. V Evropi je njegovo ime zaslovelo posebno tedaj, ko je izumil strelovod. Slovel je tudi kot publicist in pisec moralno-filozofskih spisov.

ŽRCALO naših dni

V tej rubriki lahko soseduje vsakdo, kdor ima kaj pametnega povedati

Takšni smo pač...

Spoštovani gospod urednik!

Ker vidim, da se tudi drugi čitatelji oglašajo s prispevki za vašo rubriko »Zrcalo naših dni«, naj vam še jaz povem, kaj sem doživel te dni.

Prišel sem namreč v družbo dveh gospodov, od katerih je eden govoril izključno samo po nemško. In ker je ta gospod zastopnik velike jugoslovanske tvrdke in že dve ali celo tri leta potuje za to podjetje po Jugoslaviji, me je zanimalo, kako neki mu evete kupčija, ko vendar ne obvlada našega jezika in se ga menda sploh ne misli učiti.

»O, prav dobro,« mi je odgovoril (mimo grede: moža so bili zaradi njegovega rodovnika pregnali iz Nemčije). »Prav dobro. Posebno v Sloveniji. Prav za prav še nikoli nisem čutil potrebe, da bi se učil jugoslovanščine. Povsod kamor pridem prodajat svoje blago, povsod govore nemški. V Zagrebu je malo težje, v Beogradu še bolj, a z dobro voljo že gre. Če bi bil recimo na Francoskem, bi se bil moral že zdavnaj naučiti francoščine; pri vas mi pa tega hvala Bogu ni treba.«

Bilo me je v dušo sram. In mislim, da bi moralo biti prav tako sram tudi vse tiste trgovce, ki pri takšnem človeku kupujejo blago, ko niti volje ne pokaže, da bi ga jim prodal v njihovi materinščini. Sram me je bilo in težko mi je bilo pri duši; zakaj narod, ki svojega jezika ne spoštuje, lahko napravi križ čez svojo bodočnost.

—an.

Naš jezik

V časopisih smo brali, da ima v decembru ustanovljena ljubljanska podružnica Privilegirane agrarne banke na svojih tiskovinah le srbohrvatsko firmo: Privilegovana agrarna banka a. d. filijala u Ljubljani.

Te dni je izšlo v časopisju tudi še posebno opozorilo ljubljanske podružnice, naj kmetje, ko plačajo banki svoj dolg, izpolnijo položnice poštne hranilnice glede označbe firme tako, kakor smo jo gori navedli, torej v srbohrvaščini.

V »Službenem listu« z dne 9. januarja t. l. pa beremo o vpisu te ljubljanske podružnice v trgovinski register ljubljanskega okrožnega sodišča. Vpis se je izvršil 17. decembra 1936 pod imenom Privilegovana agrarna banka a. d. filijala u Ljubljani — Banque Agricole Privilégiée S. A. Filiale Ljubljana. *Kaj bo banka počela, se izve tudi samo v srbohrvaščini:* Banka će davati kredite (zajmove), ali isključivo poljoprivrednicima...

Vsa čast srbohrvaščini! Mislimo pa, da je v Ljubljani in na Slovenskem tudi slovenščina državni in uradni jezik (če že ne bi utegnila biti drugod) — vsaj toliko kakor francoščina.

Dvojna mera

V splitskem »Jadranskem dnevniku« beremo:

Božične številke beograjskih listov »Politika«, »Vreme« in »Pravda« imajo razen oglasov mnogoštevilnih zasebnih tvrdk in podjetij tudi velike, zvečine celostranske oglase tehle podjetij, ki niso zasebnega značaja: Poštne hranilnice kraljevine Jugoslavije; Državne hipotekarne banke; Državne železarne Vareš; Industrije železa d. d., Zenica; Rečne plovbe kraljevine Jugoslavije; Ravnateljstva svilarstva in državnih tovarn za svilo. Nekatera od teh podjetij imajo svoje podružnice v Zagrebu in v Splitu.

Veseli nas, da so tudi ta podjetja razumela namen in cilj oglaševanja v časopisju, čudi nas pa, da njihovih oglasov nismo mogli najti v nobenem hrvatskem listu, ne glede na to, ali izhaja v Zagrebu, Splitu ali drugod. Ne razumemo, zakaj omenjena nezasebna podjetja delajo takšno razliko med Beogradom, Zagrebom in Splitom.

Mi bi samo pripomnili, da vse tisto, kar navaja splitski list za hrvatske liste, za Zagreb in Split, velja tudi za slovenske liste in za Ljubljano. In kakor »Jadranski dnevnik« lahko rečemo samo eno:

Ne razumemo.

Možje, ki se niso bali smrti

Na mrtvi obraz

DOŽIVLJAJI ANGLEŠKEGA ČASTNIKA V INDIJI

Ta povest je začela izhajati v 43. številki »Družinskega tednika« z dne 29. oktobra 1936. Današnje nadaljevanje je 11. Za nove naročnike smo v letošnji 1. številki z dne 7. januarja priobčili kratko vsebino vseh 9 nadaljevanj, izšlih do konca lanskega leta. Kdor želi čitati lanska nadaljevanja neskrajšana, naj zahteva v upravi brezplačni ponatis prvih 4 nadaljevanj, naslednja nadaljevanja dobi pa v rednih številkah lista od št. 47 dalje. Cena vsake številke 2 din. Naroči Vam jih vsaka trafika, ki prodaja naš list, ali jih pa sami naročite neposredno v upravi.

11. nadaljevanje

»Zaobljubil? Nak, to ravno ne! Toda neko dekle me je prav pošteno pustilo na cedilu. In od tistih dob sem si mislil: Moraš nekaj storiti, da bo vidno znamenje...«

Osuplo sem mu skočil v besedo.

»Binns! Pa mi menda res ne misliš natvesti, da nosiš svojo črno brado v znak žalosti, kakor drugi ljudje črno ovratnico ali črn trak na rokavu?«

Binns je odkimal.

»Nak, to ne. Toda... veš, tistega dekleta si namreč še zmerom nisem izbil iz glave. In da bi tega ne pozabil, da jo bom nekoč spet hotel imeti... po vsaki ceni hotel imeti... no viš...«

Zarežal sem se mu v obraz.

Ali se je šalil? Ali je pa zanj kruta resnica?

Zdajci se je vzravnal, dvignil glavo in prisluhnil. Tudi jaz sem se zdrznil.

Potlej sva oba hkratu stekla pred hišo in zastrmela proti nebu.

»Letalo!« je zarjovel Binns.

In res: bilo je! Slišala sva daljno brnenje motorjev in z daljnogledoma sva kmalu uzrla letalo na obzorju.

»Nu vendar,« sem nad vse zadovoljen vzkliknil. »ali zdaj verjameš v veljavo 1. voda stotnije lovcev na ljudi? Višje poveljstvo je zaradi nas alarmiralo letalce! Redkokdaj se to zgodi, toda zdaj vsaj vidiš, kako nepogrešljivi smo za Anglijo. Čas je že, Binns, da prosiš za visoko čast, da te povišajo kot prostovoljca v 1. vodu...«

Bil sem razigran ko malokdaj.

»Lahko je pa tudi samo slučaj,« je suho odgovoril Binns in ni niti za hip odmaknil daljnogleda z oči, »morda leti samo slučajno tod mimo in sploh ničesar ne vidi o prelestnem 1. vodu stotnije lovcev na ljudi. Sicer je pa res Anglež. Prav natanko vidim kroge na krilih.«

»Kaj si pa mislil?« sem zarenčal. »Ali mar misliš, da se je Lenhai osebno potrudil k nam?«

Letalo se je približalo. Kajpak, britansko je bilo. Naši ljudje so plesali razposajeno ko derviši po dvorišču in krik stotnije lovcev na ljudi je donel v vseh mogočih izumetničenih variantah proti nebu.

Tedaj se je letalo strmo spustilo proti zemlji. V višini kakšnih sto metrov se je ujelo in opisalo krasno krivuljo nad našo majhno trdnjavo.

Ko se je iz krivulje spet vrnilo nad nas... sem se vrgel na trebuh.

»V kritje!!!« sem zarjovel.

Opazil sem bil, da se je nekaj temnega odluščilo iz letala, in še preden sem utegnil svoj ukaz ponoviti, sem že slišal dobro mi znano, zoprno predirljivo žvižganje in tuljenje, ki se je neskladno grozotno stopnjevalo... in potlej sem videl, kako je šinil plamen ob obzidju kvišku, in grom, oglušujoč in zategnjen, mi je skoraj pretrgal bobenček v ušesu.

Ta norec bombandira lastne ljudi! Moja prva misel je bila, da bi skočil pokonci in mu pomahal; toda tega sploh nisem utegnil več.

Spet je zabučalo, spet je šinil plamen ob zidu, spet je zagrmelo. Poškilil sem na stran. Binns je ležal na trebuhu nekaj metrov vstran od mene. V obzidju je pa zijala velika razpoka.

Spet sem hotel planiti pokonci.

Toda v tretje me je vršanje vrglo ob tla. Spet plamen, spet gromovit pok! Bil sem zaslepljen in omamljen.

Nekaj časa sem tako ležal.

Postalo je tiho, mrtvaško tiho.

Oglušujoče brnenje motorja se je oddaljilo in ko sem se vzravnal, sem videl, da se je letalo vzpenjalo v višino in izginjalo na nebu.

Otepli smo si blato in nesnago z oblek.

Tudi vojaki so spet skočili pokonci in zastrmeli v naju. Sprva ni črhnil nihče niti besedice. Kolikor sem mogel videti, ni bilo ne mrtveca ne ranjenca med nami. Vse tri bombe so padle v bližino obzidja.

Tamkaj so zaseckale čeden izhod. Izhod? Kaj še? Vhod!

»Tak tako,« sem hladnokrvno dejal Binnsu.

Američan je bil ves presunjen.

»To moram pač reči,« je hripavo spregovoril, »vaši letalci so prekleto kratkovidni. In pošteno neprevidni. Čedne mlečnozobce morate imeti med njimi.«

Prižgal sem si cigareto.

»Binns,« sem počasi odgovoril, »stopiva malo vstran. Ali mar res verjameš, da bi utegnil britanski letalec iz sto metrov višine zamenjati svoje lastne čete s tujimi? Ali mar misliš, da je vse prezrl: uniforme naših ljudi, mojo uniformo, naše strojnice na strehi, naš prapor tam zgoraj... Človek božji, ne bodi nor!...«

Binns je strmel vame.

»Vraga... saj je bil vendar britanski letalec!... Sam si videl kroge na krilih! Ali naposled mar misliš, da ima Lenhai letalo in celo letalca, pravega izučenega metalca bomb?... Nak, Digger... Tole pogreško lahko spregledaš vašemu letalcu, dejstva... dejstva pa vendar ne boš mogel omajati.«

»In vendar se obregujem ob dejstvo, če nimaš nič proti.«

»Tak povej no naravnost... kdo naj bi to bil?... Lenhai?«

Skomignil sem z rameni.

»Sam Lenhai brržčas ni bil, toda...«

Vedel sem samo to, da ni bil angleški letalec. To je bilo popolnoma izključeno. To je bilo popolnoma nemogoče.

•

Sicer pa... naj je že bil kdor koli: ko smo si ogledali obzidje, si pač nismo mogli prikriti, da je vhod za Lenhajeve ljudi imenitno zasekan.

Zaslišal sem klice.

Naši vrli podčastniki so rjoveli na popolnoma zbegane vojake, naj vendar zaseko spet zadelajo, in sami so že nabirali kamenje, da ga odnesejo na mesto.

»Digger,« je dejal Binns poleg mene, »kaj misliš, kdo je bil?«

»Nekakšen izprijenec, ki se je prodal Lenhaju. Nekakšen podlež, in da ni Anglež, zato dam roko v vsak ogenj, ki si ga izmisliš. Nekakšen pes, ki ga Lenhai plača. O tem sem si popolnoma na jasnem. Samo to mi ne gre v glavo, kje je snel angleško letalo. To bi za vse na svetu rad vedel.«

Potlej sem sklical podčastnike.

»Pustite obzidje pri miru,« sem kratko ukazal, »saj je nesmiselno. Ko se bo zmračilo, bomo krenili na pot in se bomo skušali pretolči. Ranjenega vodonosca mi po vsaki ceni vzemite s seboj. Razumeli? Kako boste to storili, mi ni nič mar, z nami pa mora.«

Podčastnik Say, ki mi je smel v primerni obliki reči kar koli je hotel, je stopil spet predme.

»Sahib stotnik, fant ne more hoditi. Če ga bo pa treba nesti, ga morata nesti dva moža. In ta dva moža se ne moreta bojevati.«

Vedel sem, kam meri. Ni bilo prvič, da smo morali hudo ranjene pustiti na bojni poljani, če smo hoteli rešiti življenje drugih. V takih primerih smo morali izbrati človeško rešitev, trdo rešitev sicer, človeška je pa vendar bila, čeprav je ni lahko koj razumeti in na prvi mah odobravati. V teh pokrajinah, kjer se borijo domačini zoper domačine, ne bo ranjenec, ki pride v pest nebritanskih čet, skoraj nikoli preživel zajetja. In način, kako takšne ranjence umore, je več ko okruten, je nepojmljivo trpinčenje. Najstrašnejše mučeniške smrti umirajo, ki si jo je le pekel mogel izmisliti.

Dobro sem poznal to.

Naših hudo ranjenih, ki jih nismo mogli vzeti s seboj, nismo nikoli živih pustili sovražniku. Naše življenje tam doli ni bilo nežno, nak. Toda jaz sam in vsakdo izmed nas, ki bi bil hudo ranjen, bi si bil izbral to pot, ne da bi se za hip obotavljal.

Razumel sem torej natanko, kaj je mislil podčastnik Say.

Tokrat sem bil pa trdno odločen vzeti ranjenca s seboj. Vse na svetu je bil tvegal, da prinese svojim tovarišem vode, in jaz bi bil takrat tudi vse na svetu poskušal, samo da ga nagradim in rešim. Zame ni bilo nikake druge poti.

»Say,« sem dejal, »moža, ki sta potrebna za prenos ranjenca, se ne bosta borila. Prvi, ki ga bo nesel, bo oni drugi vodonosec. Drugega pa ti določi. Ta skupina naj se pretolče boju od rok, kakor bo pač sama zmogla. Takšen je moj ukaz.«

Pol ure potem ko se je znočilo, smo se po tihem splazili skozi zaseko. Jaz sem bil na čelu, Binns je pa vodil zadnjo stražo. V vsaki roki sem držal pištolo. V vsaki je tičalo dvanajst nabojev. Več nabojev nisem imel.

Natanko petnajst korakov daleč smo prišli, ko se je začel ples po vseh predpisih. Lenhajeve predstraže so začele tuliti in streljati, mi smo se pa zagnali kar na slepo v temo.

No, da povem ne kratko: zgodilo se je, kakor se je moralo zgoditi.

Naši časti je bilo kmalu zadoščeno. Usoda nam ni bila mila. Ko sem omamljen od nekaj udarcev zaspal, ni bila smrt kdo ve kaj huda. Plaval sem med samimi gorečimi, plapolajočimi zavesami med bučnim sviranjem koračnic v nedogledno globino, ki me je ni bilo prav nič groza.

•

Ko sem se predramil, sem počival v nekakšni viseči mreži med dvema mezgoma, povezan na rokah in na nogah.

Kizmet!

Že v drugo sem bil Lenhajev ujetnik. Nekam dolgočasno mi je bilo pri duši. Potlej sem se pošteno zdramil, ko sem se spomnil, kakšen obraz bo napravila moja lepa prijateljica Mahrilla, ko me bo spet uzrla. Malo sem poškilil na stran, da bi se ogledal po Binnsu. Žal nisem opazil ne njega ne drugih naših ljudi. In preveč opazno se nisem maral premikati, zakaj hotel sem se še nekaj časa delati omedlelega, da bi se pošteno spočil.

Kako se le neki godi Barneyu Binnsu, mojemu dobremu, radovednemu prijatelju Barneyu Binnsu? No, naj se mu že kakor koli, nasmehniti sem se moral, ko sem se spomnil, da mu zdaj pač ne bo več manjkalo imenitnih in na moč krepkih vtisov o Indiji. Z več snovi bi mu človek pač komaj postregel. Lahko je bil zadovoljen.

Ali bo kajpak zdaj sploh še dobil priložnost, da te vtise uporabi, je bilo seveda veliko vprašanje. In zdajci me je sredi moje lastne stiske zagrabila prav groteskna in pošteno abotna skrb: namreč ta, ali je Barney Binns sploh toliko pisatelja, da bo znal tolikšno kopico teh mogočnih vtisov dostojno opisati (če mu bo sploh še ta sreča dana). Kaj pa, če pride na dan, da je fant nenadarjen?!... Nu, potlej mi bo do smrti žal vsake besede, ki sem jo zapravil pri njem.

Všeč mi je, če so moji prijatelji v kakršnem koli oziru odlični in nekaj zmorejo, da sem potlej lahko nanje ponosen. To pa brržčas zaradi tega, ker sem sam pošteno povprečen človek.

(Dalje prihodnjič)

Poroka holandske prestolonaslednice: Ženin in nevesta se peljeta v zlati državni kočiji v cerkev.

Crnorumena limuzina

Napisal J. Clemens

Bella Jonesova je bila blagajničarka. Sedela je za svojo registrirno blagajno — in če je prav izračunala, je izrekla vsako minuto vsaj šestkrat »Hvala«; po osem ur na dan, torej vsak teden po pet in pol dni. Bila je v službi prodajalne velike tovarne kemijskih izdelkov. Lastnik tovarne si je z leti nakupičil denarja, skratka: postal je od sile imovit. Eden od njegovih sinov se je pred več tedni poročil z blagajničarko brixtonske prodajalne.

Od tistega nezaslišano romantičnega dogodka so porabile vse blagajničarke v deželi vsak teden pol svoje plače za lepotilne kreme, lepotilne pudre in vodno kodranje las. Vse so bile prežete z enakim upanjem, vse je obsedla ista misel. In tudi Bella Jonesova ni bila izjema.

Odkar je napravila njena tovarišica iz Brixtona tako blestečo kariero, je tudi ona škilila po škrlatu. Nič več ni spodbujala pozornega mladega Friderika Toola. Zakaj če tov je bil le-ta ugleden član farmacevtske družbe in je bil pri istem podjetju v službi kakor ona, se ji je kar na lepem zavihal nos više. To je bilo za Friderika hudo zakaj ljubil jo je s kar pasjo zvestobo in hotel ji je postati dober zakonski mož.

Bella si je izposodila v knjižnici knjigo o navadah elegantnega sveta in od tistih dob se je premnogokrat zatopila v branje; zlasti se je zanimala za navade pri slavnostnih pojedinah. O pripravljanju takšnihle dobrot si dalje ni belila glave. Zakaj o tem ni bilo in ne more biti dvoma, da se žena kakšnega kneza nikoli ne poniža do gospodinjskega dela. In knez, prav knez, pa mora biti! Manj že ne!

Priznati je pa treba, da je bila Bella čedna in prikupna. In marsikateri gospod je kupoval farmacevtske izdelke samo zaradi tega, da je slišal njen »Hvala« in opazoval pri tem energični poseg njene desnice, ko je z drobnimi prsti pobrala in preštela denar. In včasih je bil kateri izmed teh gospodov celo tako drzen, da jo je vprašal kaj počenja zvečer.

»V gledališče grem, toda z vami ne,« je odgovorila takrat zmerom prav pikro.

Nekega popoldne je pa stopil v prodajalno res pravi knez. Vsaj na oko si ga moral tako ceniti. V dragocen kožuh je bil oblečen, za vratom je imel še dragocenejši ovratnik iz astrahana, na glavi mehak klobuk, v rokah bambusovo palico z zlatim ročajem. Kupil je resda samo tubo kreme za britje, a Bella je takoj uganila, da je bogataš. Zakaj videla je, da se je pripeljal v prekrasni črnorumeni limuzini. Ko mu je vrnila drobiž, se mu je še prijazneje zahvalila ko sicer. In Bella je imela očarljiv glas. Skoraj je nekam spominjal na skrivnostno trpkost glasu Marlene Dietrichove.

»Hm... kdaj pa zapirate trgovino?« je tako mimo grede vprašal elegantni kupec.

»O pol osmih.«

»Prav. Počakal vas bom,« je dejal in odšel iz trgovine.

Bella je osupnila. To je pa šlo z bliskovito naglico! Tega se ni bila nadejala. Ker se je pa spomnila nepričakovane sreče svoje brixtonske tovarišice, se je brž odločila. Po hruškah, ki visoko vise, se je pač treba stegniti...

Točno ko ura je obstal elegantni avtomobil pred trgovino. Ko je Bella smuknila v svoj poceni plašč, je zdajci pomislila: »Nak, ni pametno, rajši jo mahnem domov.«

Prav v tistem trenutku je pa poklical Friderik, tisti dolgočasni Friderik, ki ji je že pošteno presedal: »Hej, počakaj! Greva skupaj!«

»Misliš?« si je po tihem dela. »Ne boš, Friderik Tool, ne bom šla s teboj. Vozila se bom!« Glasno mu je pa odgovorila: »Prav žal mi je, toda neki prijatelj me pričakuje!«

Stopila je iz trgovine in zavila k črnorumeni limuzini. — — —

Ko je prišla drugo jutro v trgovino je Friderik mešal za svojo mizo nekakšne kemikalije.

»Kako si se pa včeraj zabavala s svojim brezposelnim igralcem?« je čemerno vprašal.

»Imenitno,« je odgovorila Bella. »Še nikoli nisem doživela tako prelestnega večera.«

»Kar smukaj se okrog takšnih ‚kožuhovinastih' gospodičev, ki imajo celo avtomobil, a vprašati jih menda ne smeš, odkod ga imajo. Tako po cestah pobirajo male deklice, kakršna si ti, pa jih vržejo na bližnjem cestnem ovinku v jarek.«

»Misliš?« je pikro zategnila Bella. »Prav, prav. Samo to te prosim da si dobro zapomniš: vem, kaj počnem. In prav hvaležna ti bom, če se boš v bodoče zanimal za svoje zadeve.«

»Ah!« je zagodel Friderik »Če je že tako, pa vsaj ta moj nasvet poslušaj: vprašaj ga, kakšne so njegove zadeve.«

Bella je vrgla glavo vznak, a se je še o pravem času spomnila knjige o imenitnem vedenju, pa je požrla pikrejši odgovor. Toda ko je bila zvečer z Geoffreyem Harkerjem v gostilnici, ga je vendarle vprašala, s čim se ukvarja.

Nadaljevanje na 8. strani

Če bi tebe ne imela...

Le enkrat v letu pišejo mnogi, poklicani in nepoklicani o materah, o njihovi ljubezni, dobroti in veličini. Za materinski dan.

In še takrat pišejo tako, da se matere, ki bero te srčne izlive in plačane hvalnice, čudom čudijo: Komu je namenjeno vse to? Nam? Kaj pa je po tem takem materinstvo? Tile pravijo, da je materinstvo žrtev in zasluga. Že res, nekaterim ženskam, tistim, ki se boje za svoje telo in mehke roke in nežno lice, je materinstvo res žrtev in zasluga. Nam drugim je pa dolžnost, in še sveta in sladka skrivnost. Zato nikarite ne pišite toliko o tem! Besede so prazne in brezdušne. Le tiho, tiho, da preglasne hvalnice ne odnese rahle, drobne sreče, ki nam je še ostala.

Vem vse to, zato bom kar moči kratka in stvarna.

Zgodba, ki vam jo bom povedala, je preprosta, vsakdanja, brez konca in skoraj brez dejanj.

Zgodilo se je pred kratkim. In se dogaja v raznih oblikah neštetokrat vsak dan, po vsem svetu.

Neznatna postajica ob dolgi, puščobni progi. Pol minute samo stoji vlak. Vik in krik. Pogled skozi okno. Gruča razburjenih ljudi, čakajočih in zijal. V gruči pijanec in žena z otrokom. V zadnjem hipu se ženska s otrokom iztrga in skoči na vlak.

Že gremo. Še daleč nas spremlja pijančeva kvanta.

Sedla je v kot, meni nasproti. Zadržan jok ji stresa telo. Čez čas topo in brez misli zastrmi skozi okno.

Kdo neki je in kaj? Delavka, kmetica? Oboje lahko. Opazujem jo. Mladi, strahotno brezizrazni obraz me navdaja s strahom.

Enakomerna, uspavajoča je pesem kolesja. Bog ve, kaj prinaša njej na ušesa?

Umreti, umreti, ji vabljivo pojejo kolesa, umreti je lepo, sladko...

Sunkoma se je dvignila. Odšla bo? Bližamo se viaduktu. Mraz mi je spreletel kosti, ne vem, zakaj; niti besede ne morem izdaviti.

Takrat je zapel od okna sem droban, zaspan glasek: »Mamica, kam greš?« Otrok se je prebudil.

Omahnila je nazaj. Meni je padla groza z ramen.

Za nami je viadukt, v življenjskem ritmu prepevajo kolesa, sonce se je nagnilo k nam skozi okno.

Delavka, kmetica, obupana ženska, vse to je postranska stvar. Vse je pozabljeno. Mati, dobra, skrbna mamica se sklanja k otročku. Čepico mu snema z glave, rahlo ga gladi po zlatih laskih. Toliko ljubezni, toliko življenjske sile in volje je nakupičene v tej materini roki, ki je še malo prej omahovala v predsmrtni grozi, da ne moremo odtrgati oči od nje...

In ona, ko da čuti veliko vprašanje v mojih očeh, dvigne pogled iznad otrokovega obrazka in šepne naspol v zadregi, naspol v velikem veselju, ki jo prevzema:

»...Videli ste, oprostite, prišlo je nadme, pa bi bila skoraj...«

In nato, komaj slišno, z ustnicami na otrokovih laseh:

»...če bi tebe ne imela!«

Damijana.

Jedilnik

Ponedeljek: Ementalska juha (1), svinjski kotleti s krompirjem in endivijo, sadna solata.

Torek: Zelenjavna juha, pečena telečja glava z rdečim zeljem, rižev narastek z marmeladnim polivom.

Sreda: Juha (mesna) s smetanovimi žličniki, paradižnikova omaka s krompirjevim pirejem in govedino, limonov kipnik.

Četrtek: Juha (mesna) z rezanci, telečji zrezki, krompir v kosih, jabolčni hren, orehov puding (2).

Petek: Fižolova juha, zelenjavni zrezki s krompirjem in mešano solato, omelette soufflée (3).

Sobota: Goveja juha z vkuhanim rižem, tirolska jajca s solato (4), pečena jabolka.

Nedelja: Juha z žlikrofi, dunajski zrezki, krompirjevi polmesci, mešana solata, piškotni zvitek, sadje.

Pojasnila

1. Ementalska juha. Napravi prežganje iz žlice moke in presnega masla, razredči ga z malo juhe ali z vodo, vmešaj v to nastrganega ementalca, prekuhaj, dodaj končno rumenjak in žlico smetane. Dodati moreš, če ti prija, še malo narezanega drobnjaka.

2. Orehov puding. 14 dkg presnega masla, 10 dkg sladkorja, 6 rumenjakov, 8 žemelj, 1/8 litra mleka, 6 beljakov, 12 dkg orehov. — Maslo in sladkor mešaš; žemlje namočiš v mleko, nato iztisneš, dodaš k presnemu maslu, naposled vmešaš še sneg z nastrganimi orehi. Deneš v dobro pomaščeno, s sladkorjem potreseno obliko in kuhaš v sopari 15 minut.

3. Omelette soufflée. 6 jajc, 12 dkg sladkorja, vanilije, limone, 6 dkg nastrgane čokolade ali orehov (po okusu, kakršno »omelette soufflée« pač hočeš pripraviti). Rumenjake mešaš s sladkorjem, beljake stepeš v sneg, dodaš orehe, čokolado ali želeni okus, zmešaš, v pripravni posodi lepo navrhaš in pečeš približno 10 minut.

4. Tirolska jajca s solato. Posodo za kipnike dobro pomaži z maslom, obloži jo z lističi žemelj, potresi na gosto z drobno zrezanim polementalcem, na to razbij par jajc in peci v pečici, dokler jajca ne zakrknejo.

Vse po načrtu — tudi v kuhinji

Zvečer. Mehka svetloba se prijetno razliva po sobi. Povečerjala sta, ti in tvoj mož. Časopis je vzel v roke in se zatopil vanj, in mu je od sile prijetno. Toplota, domačnost, časopis, in — mir! Česa še pogrešaš, srce?

Pravijo, da je tvoj glas čist ko srebrn zvonček. In če bi bil še lepši in slajši, nečesa te prosim: za Boga, ne razdiraj svete tišine! Tvoj mož bere, pusti ga samega za uro ali pol!

Hudiješ se, da ti je dolgčas. Pokramljati bi hotela z njim. Po večerji si pospravila, nogavice so zakrpane, brati se ti ne ljubi, pa ne veš kaj bi.

Predvsem, še enkrat, n j e g a pusti pri miru! V najtemnejši kotiček sobe sédi, oči zapri, premisli, kaj si delala čez dan, kaj je bilo dobro in koristno in kaj ne, in potem:

s e s t a v i
j e d i l n i k z a p r i h o d n j i d a n.

In v mislih prikroji svoj delovni načrt za jutrišnji dan.

Tako, vse je v redu! Tvoje telo se je odpočilo, možgani tudi niso preveč trpeli pri tem, in kar je najlepše, tvoj mož se je med tem naveličal branja...

Osnove tvojega načrta veljajo itak za vsak dan.

Urejeno imaš tako, da je pri hiši vse, kar potrebuješ za kuho, in ti ni treba med delom teči v trgovino po soi ali moko.

Kuhati in pripravljati znaš več reči obenem.

Kaj pa, ali izpolnjuješ drugo zapoved svojega načrta? »Med delom ne postajaj, ne posedaj, ne klepetaj, ne čitaj, ne poslušaj radia!!« Saj vem, da jo. Samo ondan te je nekaj zapeljalo; skozi okno si pogledala in obvisela na njem malo dalje, kakor je bilo treba. V kuhinji je prekipelo mleko — zdaj veš, da je tvoj načrt koristen; še več, zlata vreden je!

Še dve, tri stvari za tvoj načrt:

V lončkih in kozicah ne puščaj ostankov. Postrži in izprazni jih, vanje pa nalij mlačne vode, da se vse, kar je še v njih, odmoči.

Umazano posodo sproti devaj v velik lonec z vodo; pomivanje bo potem dvakrat lažje.

Jedi ne pokušaj s kuhalnico, temveč z žlico ali žličko. Umazanih žlic pa ne polagaj na mizo! Žlico za poskušanje vtakni vselej v lonček s toplo vodo, ki je pripravljen ob strani štedilnika.

Tudi med delom bodi tvoja kuhinja pospravljena. Stvari, ki jih več ne potrebuješ, odnašaj sproti tja, kamor spadajo.

In še nekaj! Za nazadnje — čeprav ni zato nič manj važno:

Loncev se dotikaj vedno s krpo (nalašč za to naj bo vedno pri roki!) — nikdar ne z golo roko! **Damijana.**

Za Vašo nego

Krema za suho kožo

25 g mehkega voska, 25 g ribje masti, 200 g mandljevega olja, 100 g lanolina, 2½ g boraksa, 100 g vode in 30 g rožnega olja.

Krema za mastno kožo

25 g kafre, 50 g mehkega voska, 50 g ribje masti, 250 g mandljevega olja, 25 g boraksa, 125 g vode in 15 g olja iz vijoličnih koreninic.

Tekočina proti egrcem

10 g rezorcina, 50 g usedlega žvepla, 100 g glicerina, 100 g vode in 20 kapljic olja iz vijoličnih koreninic. Tekočino namažeš po umivanju, preden greš spat in je ne obrišeš, temveč pustiš čez noč na obrazu.

Tekočina za rast las

¾ l destilirane vode, 5 g kininovega sulfata, 10 g glicerina in 250 g alkohola dobro zmešaj. (V manjši množini za obrvi in trepalnice.)

Vsi ti pripomočki za tvojo nego niso dragi, zmešaš jih lahko sama, bolje je pa, da kar izstrižeš iz lista stvar, ki jo potrebuješ in neseš k drogeristu, ki ti jo bo hitro in zanesljivo pripravil. (n)

ŽENSKI RAZGOVORI

Zgornji kupon izreži in ga priloži svojemu vprašanju. Odgovor v »Družinskem tedniku« je brezplačen. Če želiš pismen odgovor, pošlji svoj naslov in znamko (Din 3·—) za odgovor.

Porabni nasveti

Praske na lesenem pohištvu zabrišeš s čebeljim voskom. Najprej ga segrej, potem ga pa vtisni v razpokline

Če kupiš perilo, ga moraš najprej dobro prevreti, kajti svinčena belina v novem perilu razdraži občutljivo kožo.

V prižgane lonce nalij nekoliko vode s sodo in jo pusti na štedilniku, da izhlapi. Prižgana plast se bo sama z lahkoto odluščila.

Kristalne predmete umivaj vedno v mrzli vodi, ker v gorki vodi kristal izgubi svoj sijaj. Če mrzli vodi dodaš nekoliko plavila, se bo steklo še posebno lepo svetilo.

Celuloid zalepiš tako, da počena mesta namažeš s kuhinjskim kisom in jih nato dobro stisneš.

Sveže zgubanega ali zloženega perila ne položi takoj v omaro. Počakaj, dokler ne izhlapi vsa vlaga, sicer dobi perilo sivkasto barvo in postane krhko.

Preden spraviš rabljene čopiče, jih očisti s terpentinom.

Umazane podnožnike umij s slano vodo, pa bodo spet čisti.

Zmrzlega perila ne spravljaj nikdar, ker se pri gubanju lomijo mali kristali in trgajo nežne nitke v tkanini, tako da kaj lahko nastane v rjuhi luknja, ti si pa beliš glavo, kako je to mogoče.

Lepivo za razpokane sobne peči narediš iz enakih delov vode, ilovice, soli in drvnega pepela. S to zmesjo namažeš razpoke, seveda ko je peč mrzla.

Prstne odtise odpraviš z belih ali svetlih vrat, ne da bi poškodovala barve in loščila, s kašo iz olja in krompirjeve moke. Pomaži prstne odtise, čez nekaj časa kašo nalahno obriši in madeže izperi z mlačno vodo.

Platneno in bombažasto blago opereš z vodo, v kateri si raztopila nekoliko želatine ali kleja. Tako se izogneš madežem, ki bi ti jih v pisane vzorce naredil škrob.

Ozke lakaste čevlje stegneš tako, da pomažeš tista mesta na nogi, kjer te tiščí, s špiritom, ko imaš čevlje na nogah; nogo in prste takrat dobro stegni in premikaj. Če le moreš, stori to na prostem, kjer ni nevarnosti za ogenj; videla boš, da bodo čevlji kmalu prostornejši.

Umazane robove na umivalnikih (ki so v sramoto vsaki dobri gospodinji) očistiš z mokro krpo, namočeno v slani vodi.

Orumenelo srebro očistiš z mokro krpo, ki si jo posušila v salmijakovcu, v katerega si nastrgala nekoliko krede.

Ta ali pa nobeden!

Napisal George Neville

(V kavarni; dve dami se pogovarjata. Pri sosedni mizi sedi gospod dobrih tridesetih let, ki se očividno zanima za eno od obeh.)

Prva: S poslednjim res nisem imela sreče. Bilo mi je tudi samo za to, da ga prevzamem Magdi, ki je kar medlela zanj.

Druga: To se rado maščuje. Sama si kriva, ljuba moja!

Gospod pri sosednji mizi (ugiba): Ločena torej...

Prva: Bila sem pač nepremišljena in sem vzela prvega, ne da bi izbirala.

Gospod (v mislih): Tega si od tako lepe ženske ne bi bil mislil.

Druga: Če naj bom odkrita, moram reči, da mi že od vsega početka ni bil všeč; seveda ti tega nisem hotela povedati. Saj tako ne bi bilo zaleglo, ko si se bila pa že zagledala vanj.

Gospod (v mislih): Da bi ta »druga« vendarle že šla! Vem, da bi še mene zmešala...

Prva: Zdaj se mi pa zdi, da sem naletela na pravega. Ko sem ga videla prvikrat, mi ni niti posebno ugajal, no, to je vedno dobro znamenje, saj veš. V začetku mora biti vselej tako!

Gospod (v mislih): Škoda! Zdaj ima že drugega.

Druga: Je čeden?

Prva: Čeden? Kar očarljiv je! Tako eleganten in...

Gospod (v mislih): ...in bogat seveda! V tem se ne bom mogel meriti z njim.

Prva: Če bi ga le videla! Vem, da bi se na vrat na nos zaljubila vanj!

Druga: Meniš? Pa bi ga res rada videla. Vzemi me vendar s seboj, preden se odločiš zanj!

Gospod (v mislih): Take so ženske! Radovedne, nevoščljive...

Prva: O, saj sem se že odločila zanj; dolgo sem sicer oklevala in ga primerjala z drugimi. Zelo eleganten je! Mnogo elegantnejši ko na primer tisti tam. (Pokaže na mizo, za katero sedita zelo eleganten gospod in prav tako elegantna gospa.)

Druga: Res? Pa mi je že ta zelo všeč!

Gospod (v mislih): Morda bi bil jaz premalo eleganten? (Si popravlja kravato.) No z onim tam bi se že še pomerili...

Prva: Tako fin je in prav to je tisto, kar mi ugaja na njem.

Druga: Je velik... ali majhen?

Prva: Tega še sama prav ne vem. Glavno je to, da je kar ustvarjen zame!

Druga: Tudi jaz sem mislila podobno, ko sem izbirala; in vendar me je razočaral!

Gospod (v mislih): Tudi ločena! Vsaka druga ženska dandanašnji...

Prva: To si pa skrivala pred menoj! Zakaj le?

Druga: Bala sem se, da bi se norčevala iz mene, ali mi pa privoščila...

Gospod (v mislih): S to se sploh ne bi oženil...

Prva: Le zakaj govoriva o preteklih stvareh?

Druga: Prav imaš, dragica. Povej mi rajši še kaj o tvojem novem, ki ga imaš v mislih...

Prva: Ne, ne morem. Saj ga boš tako ali tako videla, ko pridem jutri večer z njim v ložo. Vse mi bodo nevoščljive...

Gospod (v mislih): Loža? Jaz bi mogel postreči le z zastonjskimi vstopnicami za parter. Vem, da bi mi jih Egon rad podaril...

Druga: Kaj bodo pa igrali?

Prva: Nekakšno plehko simfonijo, menda. Meni zadostuje, da morem z njim ven. Saj ne grem tja zaradi glasbe!

Druga: To mi pa že lahko zaupaš: Koliko pa stane?

Gospod (v mislih): Kaj?

Prva: 250 ga cenijo, upam pa, da ga bom dobila za 200.

Gospod (v mislih): Kaaaj?!

Druga: Toliko ne bi dala za najlepši klobuk na svetu! Bog ve, ali ti bo po štirih tednih še tako všeč!

Gospod (na glas): Plačam!

Ženam in dekletom — čitateljicam »Družinskega tednika« je namenjena naša nova rubrika: Ženski razgovori! (Glej Damijanin članek v 52. številki »Družinskega tednika«!)

K poroki holandske prestolonaslednice Julijane: mladi par se pelje v zlati kočiji, ki jo vleče osem konj

Anekdote

En sam otrok

Te dni umrli nemški general v. Seeckt je nekoč inspiciral vojaštvo. Pred nekim zastavnim, velikim narednikom je obstal in ga vprašal:

»Oženjeni?«

»Da, ekscelenca!«

»Kaj otrok?«

»Enega, ekscelenca!«

»Kaaj? Takšen korenjak, pa samo enega otroka? Kako dolgo ste pa že oženjeni?«

»Pol leta, ekscelenca...«

Spiritisti

Aleksander v. Humboldt, znameniti nemški prirodoslovec (* 1769, † 1859), je zašel nekoč v družbo več spiritistov. Neki gospod je hotel po vsej sili prepričati nejevernega učenjaka o resničnosti pritrkavanja mizice.

»Prisežem, da se je mizica v mojem primeru resnično vdala,« je naposled vneto vzkliknil.

»Ne dvomim, zakaj pametnejši zmerom odneha,« ga je zafrknil Humboldt.

Goethe in Börne

Ko je bil Ludovik Börne (nemški pisatelj, kritik in Goethejev nasprotnik 1786—1837) še prav mlad, se je z nekim starejšim gospodom v pogovoru hudo sprijel. Naposled mu je stara grča žaljivo zabrusil:

»Mladi mož, vi se drznete oporekati? Ko sem bil vaših let, sem bil v tehle rečeh pravi osel!«

Börne mu je odrezavo odgovoril:

»Lej, tako dobro ste se konzervirali...«

Odrezavo

Znameniti angleški igralec Kean je nekoč spet igral svojo blestečo vlogo Riharda III. Kajpak se mu še sanjalo ni, da mu jo nameravajo sovražni zavistneži zagosti.

Ko je Kean v poslednjem prizoru tekal po odru in vzklikal: »Konja mi dajte! Konja! Kraljestvo dam za konja!« je zdajci zavpil nekdo z balkona:

»Oprostite, gospod Kean, ali bi ne šlo tudi z oslom?«

»Seveda, prijatelj! Kar na oder pridite!« je ugnal igralec neslaneža.

Popravek

O slavnem ameriškem humoristu Marku Twainu (s pravim imenom Samuel Langhorne Clemens, * 1835, † 1910) pravijo, da je bil od sile raztresen.

Nekoč je obiskal gospo Harriet Beecher-Stowe (pisateljico znamenite povesti »Koča strica Toma«) kar brez ovratnika in ovratnice. Šele ko se je vrnil domov, je opazila vsa osupla Twainova žena neodpustljivo družabno hibo. Mark Twain je pa ostal popolnoma miren. Položil je ovratnik in ovratnico v škatlo, priložil duhovit stih in poslal vse skupaj pesnici.

Med zdravniki

Znameniti nemški zdravnik Rudolf Virchow (1821—1902) je nekoč nahrulil na kliniki asistenta, ki se je z njim prerekal:

»Ali ste vi norec ali pa jaz!«

Kaj mislite, kaj je storil mladi asistent?

Šel je k nekemu specialistu in se dal preiskati zastran pameti in zdravega uma.

Drugi dan je izročil Virchowu zdravniško spričevalo, rekoč:

»Zdravniško je ugotovljeno, da jaz nisem norec!«

Hudobna velikodušnost

Velikodušnosti markize Villaceriove menda ni para na vsem svetu.

Nekoč je poklicala zdravnika, da bi ji puščal kri. Po nesreči je zasekal nož v žilo odvodnico. Vsa pomoč je bila zaman; revica je kmalu izkrvavela v groznih mukah. Pred smrtjo je pa še napisala oporoko in določila za nesrečnega zdravnika dosmrtno rento s pripombo:

»Ker sem prepričana, da bo zaradi nesreče pri meni ob vso prakso, Od česa naj pa ubožec živi?«

Zlobni zdravnik

Nemški dermatolog Neumann je bil surovina, da mu zlepa nisi našel para. Nekoč ga je obiskala srčkana, mlada dama, ki je imela na neizrekljivem delu telesa tvor. Tožila je, da ne more ne sedeti ne ležati. Zdravnik je tedaj zagrabil nož in odločno dejal, da brez rezanja ne bo šlo.

»Za pet ran božjih!« je z grozo zavpila lepotica, »ali bo brazgotina vidna?«

»To bo samo od vas odvisno,« je zagodrnjal zdravnik.

Hudobni skladatelj

Znameniti nemški skladatelj Johannes Brahms (1833 do 1897), se je pogosto sprehajal po Dunaju. Nekoč ga je spremljal Mandyczewski. Že od daleč sta uzrla pevovodjo Weinwurma, ki si je le preveč domišljal na svoje skladbe moških zborov, a ga strogi Brahms ni hotel priznati.

Weinwurm je prav takrat široko zazehal. Brahms je brž dejal svojemu spremljevalcu:

»Rad verjamem, da se v takšni družbi dolgočasi.« (Weinwurm je bil namreč — sam.)

Zakon na poskušnjo

Roman iz naših dni

Po francoščini priredil Ž. O.

Ta roman je začel izhajati v 39. štev. »Družinskega tednika« z dne 1. oktobra 1936. Današnje nadaljevanje je 16. Za nove naročnike smo v letošnji 1. številki z dne 7. januarja priobčili kratko vsebino vseh 14 nadaljevanj, izšlih do konca lanskega leta. Kdor želi čitati lanska nadaljevanja neskrajšana, naj zahteva v upravi brezplačni ponatis prvih nadaljevanj, naslednja nadaljevanja dobi pa v rednih številkah lista od štev. 47. dalje. Cena vsake številke 2 din. Naroči Vam jih vsaka trafika, ki prodaja naš list, ali jih pa sami naročite neposredno v upravi.

16. nadaljevanje

Pri teh besedah mu je zaigral na ustnicah nedopovedljiv nasmešek, a nič manj skrivnosten ni bil blisk, ki se mu je utrnil v očeh.

Toda Marcela ni videla ničesar, ker se je oboje izgubilo v temi.

XX

Tisti večer sta Marcela in Noel večerjala v eni izmed najodličnejših restavracij v Juan-les-Pinsu.

Pisane električne svetilke, skoraj skrite sredi med bohotnim eksotičnim cvetjem, so delale žive damske toalete še živejše. Za mizami ni bilo niti enega praznega stola: sloveči gledališki igralci so sedeli kraj lepotnih kraljic; znane rivierske lahkoživke so se bučno zabavale z radodarnimi kavalirji; spet drugod so kraljevale prave velike dame v družbi starejših in manj starih gospodov, zagorelih, kakor da bi bili vsi prišli z Jutrovega. Mlada milijonarka se je dobro počutila v tem okolju in je bila na tihem ponosna, da pozna imena do malega vseh teh ljudi — čeprav ni osebno poznala skoraj nobenega izmed njih.

Zanimivo je, da mnogo ljudi misli, da spadajo v tako imenovano boljšo družbo — zgolj zato, ker znajo obraze, med katerimi se gibljejo, opremiti z ustrezajočimi imeni.

Odkar je bila Marcela poročena, si je nekoliko domišljala na to, da pozna skoraj vso to »nobleso«; prvič zato, ker je menila, da mora Noela seznaniti z boljšo družbo, in drugič, ker si je dejala, da bo s tolikšnim poznanjem velike gospôde zrasla v njegovih očeh.

Za neko mizo, v bližnji soseščini tiste, za katero sta sedla mlada poročenca, je kraljevala mlada ženska, obdana s petimi ali šestimi kavalirji, ki so ji kar vidno dvorili. Bila je visoke in vitke postave, zelo našminkanega obraza in oblečena z nekoliko drzno eleganco, da so se skoraj vse dame ozirale po njej. Obraz je imela dokaj ljubek, skoraj lep, njeni lasje so bili pa umetno pobeljeni, da so spominjali malone na barvo slonovine. Plaha ni bila baš videti, drugače se ne bi bil slišal njen smeh daleč naokoli in se ne bi ljudje ozirali po njej; a to je ni prav nič spravljalo v zadrego.

Marcela jo je bila že koj pri prihodu opazila in je tisti mah vedela, kdo je. Mlada žena je pogledala svojega spremljevalca, in čuden ogenj se ji je zasvetil v očeh.

Toda njen mož ni menda svoje bučne sosede niti na znanje vzel. Šele čez nekaj časa, ko se njen smeh le ni maral poleči, je dvignil glavo in pogledal, kdo je tako glasen. Gledal jo je kakšno minuto, brez posebnega zanimanja, kakor človeka, ki je slučajno zbudil njegovo pozornost, potem se je pa nebrižno spet posvetil večerji.

Marcela je nemo opazovala svojega moža. Noel je kmalu začutil njen pogled.

»O čem premišljate?« je vprašal.

»Občudujem — ali sem rabila pravo besedo? — recimo rajši: strmim nad nedolžnostjo nekaterih moških obrazov.«

»Nad nedolžnostjo...? In pri tem mene gledate? Mar imate mene v mislih?«

»Da,« je pritrdila. »S kolikšno mirnostjo ste spoznali to žensko! Bogme, vam možem res ne manjka hladnokrvnosti... ali je pa to samo laž, ki jo terja vaš instinkt...«

»Prav lepa hvala za opazko! Pa dovolite: o kateri ženski govorite?«

»O njej, ki ste si jo pravkar tako pozorno ogledovali.«

»Jaz?... Aha, onole bučno damo mislite pri sosednji mizi?«

»Da.«

»Moj Bog, ko mi je je pa tako malo mar! Bučna je, res: njen smeh ni neprijeten, le preveč ga zlorablja.«

»Zmerom niste bili teh misli.«

»Zmerom nisem bil...?«

Mercier je vnovič pogledal k sosednji mizi.

»O, prosim, ne tako očitno!« je menila Marcela. »Ni treba, da bi vedela, da o njej govoriva.«

»Tem manj, ker te dame sploh ne poznam,« je rekel Noel s poudarkom in se spet obrnil k svoji sobesednici.

Marcela se je hripavo zasmejala.

»Nikar, prijatelj, res ni vredno lagati...« Komaj zaznaven prezir je skrivil mladi milijonarki ustnice. »Ker namreč vse vem,« je povzela nato. »Res ni vredno komedijo igrati.«

To pot je Noel strmo pogledal svoji ženi v oči.

»Če vam povem, da te dame ne poznam! Vi zatrjujete ravno nasprotno... morda imate prav, a potem me vsaj njenega imena spomnite ali okoliščin, v katerih naj bi se bil seznanil z njo.«

Mlada žena je še z večjim prezirom pogledala svojega moža, kakor da bi bila odkrila v njem zaničevanja vrednega človeka.

»Kdo neki bi mogel bolje poznati to osebo kakor vi?« je trdo odgovorila.

»Tak povejte mi vendar: kdo je ta ženska?«

»Vaša nekdanja prijateljica.«

»Moja nekdanja...?«

»Menda. Ona operetna pevka, ki ste mi pravili o njej. Nineta ji je menda ime.«

Pogledal jo je s široko odprtimi očmi. In potlej se je zdajci spomnil.

»Aha — tista Nineta, ki mi je izdala tako ubožno spričevalo o moji zmernosti?«

Njegove oči so se v tretje uprle v damo pri sosednji mizi, to pot ostro, kakor da bi jo hotele fotografirati.

»Nu da, nemara bo res Nineta,« je menil nekam nejeverno. »Nisem je spoznal, res ne. Ti predivnati lasje in na novo poslikani obraz so jo docela prenaredili. Neverjetno, kako se more človek tako spremeniti.«

»Res čudno,« je zategnila Marcela. »Meni se pa ne zdi spremenjena. Vsekakor je ona vas pri priči spoznala. Videla sem, da govori o vas.«

V Noelovih očeh se je srdito zabliskalo. Zdelo se je, da ga je tisti mah minila vsa dobra volja.

»Ali se mislite vso večerjo ukvarjati s to žensko?« je vprašal rezko.

»Zakaj ne? Ali vam je neprijetno?«

»Neprijetno mi je samo to,« je suho odgovoril, »da me s takim veseljem spravljate v takele dvoumne položaje. Če ste že Nineto spoznali, bi si bili lahko izbrali kakšno drugo mizo, ne pa da greste sest baš v njeno bližino.«

»Zakaj ne? Sodim, da se mi ni treba bati primerjave z njo!«

»Kako vam le more kaj takega priti na um!« je vzkliknil razdraženo. »Ne razumem, da se gredo spodobne ženske primerjat z lahkoživkami!«

»Morda zato, ker tudi vi moški ne poznate bogve kakšne razlike, kadar vam gre za naslado. Tako na primer sem vam jaz žena, ki ste se z njo poročili... zaradi denarja; ona vam je pa tista, ki ste zanjo denar izdajali... Priznajte, da je zelo zabavno, obujati nocoj vaš dvojni doživljaj, tule, v soseščini dveh miz.«

»Kar nadaljujte, ko vas že tako veseli! Poslušal vas ne bom.«

Bil je zares srdit. Toda mlada žena se je očitno naslajala, da mu more kljubovati na tem področju, in je udarila v smeh.

»Vas je pa kaj lahko spraviti v slabo voljo, Noel! Ali vas mar grize, da ni to lepo dekle nič več vaše? Ste ljubosumni, da jo vidite v taki galantni družbi — ali pa zgolj nejevoljni, ker sem jaz poleg vas in se ji zato ne morete pridružiti?«

Mercierju se je spačil obraz, ko je z grozo pogledal Marcelo. Nikoli ne bi bil mislil, da ga bo njegova mala ženica znala tako razsrditi s svojim izzivalnim govorjenjem. Dati ji mora nauk, in kar koj, in takšnega, da bo zaleglo. Bo vsaj drugič bolj pazila, kaj bo govorila.

»Takoj bom odgovoril na vsa vaša vprašanja,« je zasikal skozi zobe. »Če bo tudi vas zabolelo, izvolite sami sebi pripisati.«

To rekši je vstal.

V 24 URAH

barva, plisira in kemično čisti obleke, klobuke itd. Škrobi in svetlolika srajce, ovratnike, zapestnice itd. Pere, suši, monga in lika domače perilo. Parno čisti posteljno perje in puh

tovarna JOS. REICH
LJUBLJANA

Marcela se je zgrozila.

Začutila je, da je šla predaleč, in slutila je, da bo njen mož storil nekaj, kar se nikdar več ne bo dalo popraviti... Morda bo njo pustil in prisedel k oni... Ali bo pa drugo drugi predstavil... Če ne bo one druge kratko in malo odpeljal njenim kavalirjem! Kar koli bo storil, mlada žena se je zavedala, da bo ona kriva vsega, kar se bo iz tega izcimilo.

Ne vedoč, kaj počne, ga je zgrabila za roko.

»Prosim vas, Noel, ostanite tu! Večerja je končana, pa bi šla rada kam na črno kavo.«

Upri je vanjo svoje trde jeklene oči. Še zmerom je žarel ogenj gneva in srda v njih. Še zmerom si je na tihem govoril:

»Dal ji bom nauk!«

Toda na lehti, kjer se ga je Marcela oklepala, je začutil drhtenje ženske roke. Hkratu je videl njen bledi obraz, ves razdejan od neizrekljive tesnobe. In glej: ta nema stiska je prej utolažila njegovo jezo, kakor bi jo bile še tako proseče besede.

Ali naj ji zameri? Saj ni sama kriva, da je tako zgodaj izgubila mater in ni potem okusila več prave vzgoje. Morda jo bo prestani strah izučil, da bo drugič previdnejša.

Brez besede je spet prisedel. Marcela se mu je zahvalila s srečnim smehljajem, toda ko ga je pogledala od strani, je videla, da si živčno grize ustnice in da se njegove ošabne oči neusmiljeno upirajo vanjo.

V zadregi je mlada žena odrinila krožnik s kompotom. Obraz ji je bil še zmerom rdeč od prestanega strahu in srce ji je razbijalo; le predobro je vedela, da je pravkar ušla veliki nevarnosti.

»Ko smodnik so ti moški!« je pomislila sama pri sebi.

Ni si znala prav pojasniti, kaj je Noela tako na lepem razkačilo — saj mu ni vendar nič takšnega rekla!

Tako premišljevaje je plaho pogledala naokoli: hvala Bogu, nihče ni bil opazil njunega prerekanja.

Šele zdaj jo je obšlo pravo spoznanje, kakšnemu skandalu je ušla tako rekoč poslednji trenutek. In njene nemirne oči so se spet ustavile na Mercierju, ki je baš pospravljal poslednje jagode z grozda.

Česa vsega je le zmožen ta človek v svoji jezi? Vsa ta njegova zunanja korektnost je nemara samo oklep, ki se za njim skriva nasilen značaj, poln neugnanih strasti.

»Ali ste končali, Marcela?«

Te prisrčno izgovorjene besede so šele potegnile mlado ženo iz prepada, kamor so se izgubljale njene misli.

Dvignila je oči in se srečala z njegovimi, že pomirjenimi. Gledal jo je dobrodušno in porogljivo hkrati, kakor je že bila njegova navada.

Marcela se je nasmehnila; vse v njej je koprnelo po spravi.

»Da, pojdiva.«

Pomagal ji je obleči plašč in jo je odpeljal k izhodu.

Zunaj ji je po domače segel pod roko. Tako sta nekaj časa stopala brez besed.

»Moški so včasih malo prevzkipljivi; takrat pač ne gre njihov ogenj še podpihovati,« je menil Noel čez nekaj časa.

»Ko smodnik ste!« je zajecljala, ponavljaje na glas besedo, ki si jo je malo prej rekla na tihem.

»Da, ko smodnik: zato je treba paziti, da ne eksplodira.«

»Nikoli več ne bom tega storila,« je obljubila in se stisnila k njemu.

Vse prejšnje zaupanje v Noela se ji je spet vrnilo in bilo ji je prijetno, kakor vselej takrat, kadar je po vrtoglavem plesu stopila iz zatohle dvorane in ji je sveži zrak blagodejno razširil pljuča.

Kako nežno se je bil opravičil, ne da bi jo bil obtoževal! Slabega srca njen mož torej le ni! A zakaj jo potem včasih prime takšna želja, da bi mu nasprotovala? Kakor da bi se naslajala v ugibanju, kako dolgo bo tiho in vdano požiral njene bodike...

Ne, bilo je že kar smešno... in nevarno obenem! Ali ni mar moški — Marcela ni pomislila, da bi morala dodati ‚in ženska' — najstrašnejša med vsemi zvermi? Čemu bi ga torej dražila?

Instinktivno je sklenila, da bo poslej krotkejša in prijaznejša z njim. Ona, ki se ni še nikomur uklonila, je začutila, kaj je zadrega: postalo jo je sram pred Noelom. Tako se je počasi umikala stopnico za stopnico z visokega podstavka, kjer je stala — tako je vsaj mislila — v primeri z drugimi ljudmi, svojimi bližnjimi...

Toda tega popuščanja se sama ni zavedala in če bi jo bil kdo na to opozoril, bi bila nemalo osupnila.

XXI

Zaman je Marcela trkala na vrata Noelove spalnice.

»Kje je gospod?« je vprašala sobarico.

»Ne vem, gospa.«

»Ne veste? Nekje v hotelu bo pač! Prosite ga, da naj pride k meni.«

Sobarica je odšla brez posebnega navdušenja; vedela je, da gospoda ne bo našla, če ga že prej ni mogla priklicati. Potrkala je na vrata njegove kopalnice. Ker ni dobila odgovora, je odšla v pritličje.

Opazila je bila Mercierja malo prej, ko je stopil v dvigalo in se spustil dol; sklepala je torej, da je odšel zdoma. A tega vendar ne more praviti tako mladi poročenki, še mnogo manj pa gospodarici, kakršna je Marcela Fernandova, ki ne prenese niti najmanjšega ugovora!

Vrhu tega je bila ura ena po polnoči in sta se bila gospod in gospa šele pred četrt ure vrnila iz gledališča; zato bi mlada žena tem težje razumela, zakaj mora njen mož ob takšni uri vnovič zdoma.

Čez kakšnih deset minut se je Eva vrnila.

»Vratar je rekel, da je pravkar videl gospoda, ko je odšel iz hotela.«

»Odšel iz hotela!« je osuplo vzkliknila Marcela. Potlej šele se je spomnila, da ni sama.

»Aha, že vem,« je povzela s prisiljeno mirnostjo. »Gospod mi je rekel, da mora še k nekemu prijatelju.«

Zato je pa tedaj, ko je ostala sama, dala tem več duška svojemu začudenju.

Njenega moža ponoči ni doma! Kaj neki to pomeni? Osmešila se je pred svojo sobarico, ko ga je tako zapovedovalno zahtevala. Eva se ji zdaj prav gotovo smeje v pest skupaj z drugo služinčadjo: ‚Tri tedne sta šele poročena, pa že gospod sam svoja pota hodi ponoči medtem ga pa gospa išče po vsej hiši!'

Zakaj bi bili plešasti? Takoj uporabite dišečo specialno kozmetično tekočino „Morana". Vsakemu in brez razlike je potrebna, takoj izgine prhljaj, ekcemi itd. Jači korenino las. Takoj zaustavi izpadanje las, in lasje zraseio na plešastem mestu. Cena steklenici Din 40·—, poštnina dinarjev 7·—.

Moderna Kozmetika Split

Mnogoštevilne zahvale Vam jamčijo uspeh

Ne, ne, Marceli ni šlo in ni šlo v glavo: Mercierja ponoči ni doma!

Mlada žena si je potegnila z roko po žarečem čelu. Čutila je, da ji grozi strašen glavobol.

»Neodpustljivo je, da me gre Mercier spravljat v tako sramoten položaj. Moral bi mi bil vsaj povedati, da pojde zdoma.«

Za trenutek se je zamislila in videla je v duhu, kako naj bi ji mladi mož, ko jo je spremil v hotel, dejal: ‚Lahko noč, Marcela, dobro spite — jaz grem pa zdaj malo ven... sam in svoboden!'

Že sama ta misel ji je bila neznosna.

Rekla si je, da takšne moževe izjave ne bi nikoli vzela na znanje in da bi se mu vsekako postavila po robu.

Le po kaj neki naj gre takle mlad mož zdoma ob enih ponoči?... Kvartat nemara?... Ali pa v kazino ali v druga zabavišča, kamor možje tako radi nosijo denar?... Denar svojih žená, kajpada...

Ne, ta zadeva je preveč nepričakovana, preveč sumljiva, da bi ji šla iz glave!

Marcela je vedela, da ima premnogo mož, na zunaj korektnih, kar se da, to grdo razvado, da presede pri kvartah cele noči, tja do zore — ne da bi njihove žene kaj vedele o tem. Toda ona si Mercierja ni bila izbrala zato, da bi ji take uganjal — ne in ne!

Takšna zabava je utegnila biti primerna za može iz njenih krogov, ki so se hoteli ponoči odškodovati, ker so se morali čez dan preveč suženjsko pokoriti neizprosni etiketi... Tudi pri vsega dobrega presitih ljudeh bi človek razumel, da skušajo kaj doživeti pri igri, ko jim že drugače življenje nima več česa dati... Toda Mercier ni bil ne otopel blaziranec ne napihnjen snob: on se pač ne bi šel tako izpozabljat, da bi po cele noči prebil pri kvartanju kakor ti grdi uživalci, ki jih je pravkar imela v mislih.

Takrat je zdajci vztrepetala.

Da ni bil njen mož nemara poklicni kvartač? Ali ji niso bili mar pravili, da je lahkomiselno zapravil vse premoženje, ki ga je podedoval po starših?

Brrr! Ob misli, da je dobila za moža nepopravljivega kvartača in ponočnjaka, je Marcelo kar mraz stresel. Zaprla je oči, da bi ušla mučnemu prividu denarja, ki polzi, ki teče, ne da bi ga kdor koli mogel ustaviti...

Resda je njeno premoženje tolikšno, da bo lahko plačala za njim nekaj kvartaških dolgov; toda vprašanje je, dokod ji bo treba plačevati? In ali se sploh spodobi, da plačuje žena za moža, ki si ga je na tolikanj nenavaden način izbrala za zakonskega tovariša kakor ona?

Hvala Bogu, da ji je notar sestavil tako previdno zakonsko pogodbo in da ni ničesar pustil v nemar. Tako se lahko vsak trenutek zateče k ločitvi in se enkrat za vselej odkriža vseh muk svojega lahkomiselnega moža...

Najnovejša škotska

Povedal jo je Winston Churchill. Ko je pred nekaj leti potoval s svojimi francoskimi prijatelji po južnem Francoskem, je prišel tudi do znamenitega prepada pri Padiracu blizu Cahorsa. Nekdo v družbi se je zgrozil:

»Le kako je mogel nastati tak brezdanji prepad?«

»Počakajte, to vam pa jaz lahko povem,« se je nasmehnil Churchill. »Še pred nekaj leti je bila tu nedolžna krtina. Lepega dne se je pa nekemu škotskemu potovalcu zazdelo, da mu je vanjo padel šiling — nu, in tu so vam zdaj posledice!«

Marcel Allain in Pierre Souvestre

Skrivnostni Fantomas

Detektivsko-kriminalni roman

46. nadaljevanje

»Viš, Fandor,« je odgovoril smeje se Juve in spravil roževino v denarnico, »zdi se mi namreč, da imam koščck tega ‚nemega morilca' v žepu!«

Časnikar je začudeno pogledal Juva. Hotel je vprašati še dalje, toda Juvov obraz se mu je zdel tako zapet, da se ni upal črhniti niti besede več.

LII

Nemi morilec

Juve je pokojno vlekel dim iz debele smotke.

Bilo je ob devetih zvečer.

Zdajci je prisluhnil. Zaslišal je rožljanje ključa, ki ga je nekdo obrnil v ključavnici. Stanovanjska vrata so se odprla. Juve je po koraku spoznal prišleca, zato je glasno vzkliknil:

»Stavim sto frankov proti dvema soldoma, da je prišel zdaj moj prijatelj Fandor!«

V tistem trenutku je že stopil časnikar v zadimljeno delovno sobo policijskega komisarja.

Pomolil mu je desnico in dejal:

»Torej nocoj?«

»Da, nocoj!«

Oba moža sta se kratek hip molče spogledala. Fandor je na tihem občudoval svojega starega prijatelja, ki mu ni bilo videti niti najmanjšega razburjenja. Mirno in pokojno je sedel v svojem naslanjaču in puhal modrikasti dim v zrak.

»Zakaj si prišel, Fandor?« je vprašal Juve.

»Zaradi nocojšnjega večera,« je smehljaje dejal časnikar in pokazal na koledar, viseč tik kamina.

»Dobro vem,« je zategnjeno dejal Juve, »da je danes tisti dan, ki ga je določil Chaleck-Fantomas... Zavedam se, da je nocoj tista usodna noč, ki je baje ne bom več preživel. Jutri zjutraj me bodo našli zadavljenega in zmečkanega na postelji... vsaj tako mi je prerokoval moj skrivnostni nasprotnik. In prav zato si prišel zdaj ti, ti prekleti časnikar, da poslednjič intervjuvaš slavnega policijskega nadzornika za svoj ‚Capitale'... Kajpak, da boš prvi, ki boš lahko napisal članek za senzacionalno posebno izdajo in opisal strašni konec svojega starega prijatelja... Da, to bi bilo po tvojem okusu. Napisal bi z debelimi črkami: ‚Drama na Bonapartovi cesti! — Strahotne podrobnosti! — Fantomas premagal Juva!' Ha, ha, to bi bilo po tvojem okusu...«

Fandor je z nasmehom poslušal Juva in mu šaljivo odgovoril:

»Kot dober poročevalec pač ne smem pustiti take senzacije v nemar!«

»Prav imaš, Fandor! Saj mi tudi v račun ne bi šlo, da bi te ne bilo zraven, kadar gre za mojo smrt. Naposled ti moram še priznati, da me je že pošteno srce bolelo ob misli, da bom moral poslednji večer svojega življenja prebiti sam. Že sam sem ti hotel še pred smrtjo reči zbogom in se ti zahvaliti za vso tvojo prijateljsko požrtvovalnost, zakaj bil si mi res najboljši prijatelj, najdragocenejši svetovalec, najmolčečnejši zaupnik... Tako blizu si mi bil, ko brat, ko sin...«

Juve je komaj še skrival svoje ganotje; pri poslednjih besedah mu je glas že pošteno drhtel.

Fandor je bil v dno duše ganjen. Stekel je k Juvu in mu prisrčno stisnil roko. Oba prijatelja sta dolgo časa molčala. Potlej je vprašal Fandor:

»Juve, po pravici mi povej, česa se bojiš!«

»Ničesar se ne bojim,« je dejal Juve, da bi se ognil poštenemu odgovoru. »Toda pri Fantomasu nikoli ne veš, kaj te čaka. Edino dobro je to, da se njemu niti ne sanja, da jaz vem, kaj mi preti. Še na misel mu ne more priti, da sem pripravljen na njegov obisk. To je pa tudi že vse...«

»Zdaj pa še zmerom ne vem, kako si se pripravil na njegov obisk ali kako se misliš še pripraviti,« je pripomnil Fandor.

»Moje priprave so prav preproste. Dva agenta sem naročil k vratarju; samokres sem nabil, dvakrat sem večerjal, da bom bolj pri moči, če bom moral prečuti noč. To je vse. To pa, kar mislim storiti, je še preprostejše. Okoli pol dvanajstih bom legel ko po navadi k počitku in bom ugasnil luč. Namestu da bi pa zaspal, se bom pošteno trudil, se bom celo prisilil, da bom ostal buden. Po večerji sem spil že tri velike skodelice črne kave, četrto bom pa še v postelji.«

»Zame, dragi Juve, ni preprostejše stvari ko ta, da bom ostal pri tebi,« je dejal Fandor. »To noč te že ne pustim samega.«

Juve je bil globoko ganjen spričo tega novega dokaza odkritosrčnega prijateljstva. Odločiti se pa vendar ni mogel, da bi sprejel prijateljevo požrtvovalno ponudbo.

»Ne trdim,« je dejal, »da bi mi tvoja navzočnost doslej ne bila prijetna. Priznam tudi popolno plemenitost tvojih nagibov. Rečem ti pa, da morava biti pripravljena na najhujše: Fantomas utegne ostati zmagovalec! Ako mu bom sam nasproti, tvegam samo eno življenje — in to itak ni nič vredno, če ne morem izpolniti svojega poslanstva. Takrat pa, ko bom pet čevljev pod zemljo, boš ti, Fandor, moj naslednik, moj maščevalec! Posloviti se hočem od tega sveta z mislijo, da po moji smrti tudi Fantomasa ne bo več.«

Fandor ga je prekinil:

»Tvoje pripovedovanje je idiotsko! Če ti Fantomas preti, je vendar najpreprostejša stvar na svetu, da ti priskočim jaz na pomoč. O tem je škoda izgubljati besede...«

Juve mu je odgovoril s podsmehljivo šaljivim glasom:

»Dragi fant, to je vse lepo, a postelje nimam za tebe!«

Fandor je začudeno pogledal komisarja.

Juve je ne meneč se za Fandorjevo začudenje nadaljeval:

»Že vem, kaj mi boš povedal... Spomnil si se zaslne postelje, ki si že večkrat spal na njej, toda to je nemogoče... zakaj, prijatelj dragi, ti smrčiš ko polh! Ne glede na to, gre za prav izredno noč, ki je ne smeš prebiti na navadnih žimnicah, pod navadno odejo in na navadnem zglavniku...«

»Kam cikaš?« je vprašal Fandor, »ti postajaš čedalje skrivnostnejši!«

Komisar je molče vstal, se malo sprehodil po sobi, potlej je pa odšel v spalnico in naposled v jedilnico, motreč pri tem svojem obhodu sleherni kos pohištva s čudaško radovednostjo:

»Zdi se, da nekaj iščeš?« ga je radovedno vprašal Fandor.

»Iščem... Da, da... Hudičevo me pa draži, da iskanega ne najdem...«

»Tak reci mi vendar, za kaj gre?« je vztrajal Fandor.

Komisar se je nevljudno obrnil in zapičil svoj pogled v časnikarjeve oči:

»Ali si se resnično odločil, da ostaneš pri meni?«

»O tem ne bom izgubljal besed!«

»In če ti ukažem, da odideš?«

»Potlej pač tega ukaza izjemoma ne bom izvršil.«

»Prav,« je dejal skomigaje z rameni Juve »Energičen mladenič si in stara trma. Moram te pač obdržati pri sebi!«

Juve je hitrih korakov stekel v predsobje, stisnil je Fandorju žepno svetilko v roko in dejal:

»Pojdi z menoj in sveti mi!«

»Kam greva?«

»Na podstrešje.«

Četrt ure kasneje sta privlekla Juve in Fandor ogromno polovalno košaro v spalnico.

»Uh!« je stokal Juve, brisaje si pot s čela, »človek bi ne verjel, da je takšna stara ropotija tako težka.«

Fandor je z nasmehom pripomnil:

»Kaj bi ne bila, ko je pa polna nepotrebne šare! Juve, reda pa menda ne ljubiš preveč!.. Kako le moreš vse take smeti hraniti?«

Juve je molče praznil košaro. Skladal je knjige poleg perila, debele svežnje spisov poleg zapečatenih zvitkov, skratka nakupičil je poleg košare vso mogočo in nemogočo robo, ki se mu je nabrala v teh dvajsetih letih, odkar je stanoval v tej hiši.

Ko je Juve spraznil košaro do dna, je premeril časnikarja od nog do glave in vprašal:

»Kako visok si? Daj da vidim!«

Fandor je široko razprl oči in nekaj trenutkov premišljeval:

»Meter in pet in sedemdeset centimetrov, če se ne motim.«

Juve je vzel merilo iz žepa in izmeril dolžino košare:

»Bog bodi zahvaljen,« je zamrmral, »počival boš v košari ko kralj na pernicah.«

»Prijazen gostitelj si, to ti moram priznati!« je šaljivo pripomnil Fandor. »Svoje goste zapiraš v kletke?«

»Da, mali moj, v kletke!«

Juve je položil, medtem ko sta se pomenkovala o vseh mogočih rečeh, žimnico in dve odeji v košaro, potlej je pa smeje se zagotovil Fandorju:

»Prekrasno boš spal, prijatelj moj!«

Časnikar, ki je bil pri svojem prijatelju vajen še čudnejših domislekov, se je samo nasmehnil.

Juve je nadaljeval:

»Če bi bil prej vedel, da nameravaš pri meni prenočiti, bi bil priskrbel še tebi takšno pripravo, kakršno sem sebi. Prócej jo boš videl.«

Komisar se je brž slekel, vrgel spalno srajco čez glavo in vzel iz omare tri pasove, vsakega po kakšnih pet in dvajset centimetrov širokega in okovanega s samimi jeklenimi bodicami.

»Vidiš, Fandor,« je dejal Juve kažoč prijatelju bodičaste pasove, »te čudne in z lastno roko narejene ščitnike si bom zdajle zapel okoli života... Stoj, ščitnike za noge sem pozabil!«

Juve je vzel iz omare še dva pasova, slična prvim trem. Fandor je začudeno opazoval Juva, ko si je privezoval ščitnike.

Juve je hudomušno pripomnil:

»Ta šala me bo stala novo rjuho in novo prevleko za žimnice.«

Fandor je mrmral, medtem ko si je odpenjal ovratnik:

»Kaj naj to pomeni? Ne razumem te.«

»S temile ščitniki zasledujem dva cilja: Prvič se hočem ubraniti Fantomasa, točneje rečeno ‚nemega morilca', ki mi ga bo poslal, da bi me spravil na drugi svet... Drugič bi pa rad ugotovil, kakšna je ta pošast, ki ji Chaleck pravi ‚nemi morilec'.«

Fandor je bil čedalje bolj zmeden. Stopil je k Juvu in otipal jeklene konice, moleče dobre tri centimetre iz usnjenega pasa.

Juve je malomarno dejal:

»Nič novega... morda se še spomniš imenitega Liabeufa, ki je predobro vedel, da policaji hudodelce zmerom za prsi zagrabijo. Ta mož je imel domislek, da si je oblekel pod telovnik zmerom takšenle ščit. Če so ga policaji prijeli, so si roke do krvi ranili.«

»Da, da, spomnim se,« ga je prekinil Fandor, »toda...«

Zdajci mu je položil Juve prst na usta:

»Dovolj, Fandor. Enajst dvajset je že — in moja navada je, da ležem ob enajstih trideset. Fantomas to prav gotovo dobro ve. Če bo prišel sam ali bo pa poslal svojega odposlanca, ne sme ne on ne njegov odposlanec opaziti ničesar nenavadnega. Ti kar lezi v košaro in se dobro pokrij. Okno bom pustil odprto, da ti ne bo prevroče!«

»Vraga,« je zagodel Fandor, »odprto okno mi ni nič všeč!«

Juve je odgovoril:

»Zmerom imam odprtega, pa ne maram, da bi bilo nocoj drugače.«

Časnikarju se ni več ljubilo, da bi prijatelja še kaj vprašal. Pohlevno je zlezel v svojo košaro in se udobno zleknil.

Juve je tudi legel in prižgal majhno oljnato svetilko.

»Ta lučka naj kar gori, govorila pa ne bova niti besede. Lučke mi nikar ne ugašuj, naj se zgodi kar koli. Če te bom poklical, privij lučko in stopi k meni.«

»Razumem,« je odgovoril časnikar in zaprl nad svojo glavo pokrov košare.

•

»Fandor! Fandor!«

Juvov krik se je razlegel po sobi.

Časnikar je skočil iz košare in po nerodnosti prevrnil mizico, ki je na njej stala lučka. Zaman je iskal v temi vžigalic.

»Prižgi luč, Fandor!« je zarjovel Juve.

Fandor je ves prestrašen prisluhnil... Juve je stokal in se očividno boril z nevidno pošastjo...

»Brž, za pet ran božjih!« je vpil komisar.

Fandor je stopil na lučko, ki se je žvenketaje zdrobila. Z glavo je treščil ob omaro, opotekel se je in osupel kriknil.

Medtem ko je tipal po temi, se je nekaj hladnega, spolzkega obregnilo ob njegovo roko.

»Fandor.. Fandor!.. Brž... brž!«

Fandor je obupano tipal po steni, a v temni sobi ni mogel najti stikala.

Zdajci se je nečesa domislil! Stekel je v Juvovo delovno sobo in našel na pisalni mizi njegovo žepno svetilko...

Ko se je vrnil v spalnico, ga je presunil strahoten prizor: Juve je čepel na tleh ves oblit s krvjo.

»Juve!« je kriknil Fandor.

Toda komisar je brž pomiril svojega prijatelja:

»Meni se ni nič zgodilo!« je zmagoslavno vzkliknil. »Kri je že tekla, vendar moja ne...«

Komisar je skočil k odprtemu oknu, se sklonil ven in prisluhnil v noč. Fandor je stal poleg njega.

»Ali slišiš žvižganje?« je dejal Juve. »Čedalje bolj se izgublja, ker se čedalje bolj oddaljuje.«

»Da, slišal sem to žvižganje že prej, ko si me prvič poklical.«

»Tudi jaz,« je odgovoril komisar, »obakrat je veljal žvižg ‚nememu morilcu'.«

Komisar je zaprl okno, spustil zavese in si snel ščitnike.

Z nenavadno previdnostjo je položil pasove na mizo in vneto opazoval sledove krvi in drobcene kose mesa, ki so tičali med jeklenimi konicami.

Vprašajte Vašega zdravnika in on Vam bo potrdil, da je naša najboljša in najbolj zdrava prirodna mineralna voda ona z rdečimi srci na etiketi, RADENSKA!

»Zdaj se nama ni ničesar več bati,« je svečano spregovoril. Kljub svečanosti je bil pa njegov glas miren in samozavesten ko po navadi. »Napad je odbit... prava škoda je le...«

Komisar si je začel znova ogledovati krvave sledove.

»Nikar me več ne muči! Povej mi vendar že, kdo je bil...« je živčno vprašal Fandor.

Komisar je začudeno pogledal časnikarja:

»Ali še zmerom ne razumeš?«

»Ne, še malo ne!« je obupano vzkliknil Fandor. »Morda sem preneumen! Pribito je samo to, da se mi niti ne sanja, kaj se je tu godilo.«

Komisar je smeje se skomignil z rameni in pojasnil Fandorju zadevo, ko učitelj učencu:

»Neumen nisi, samo to napako imaš, da sklepaš po določenih domnevah, medtem ko se ne moreš sprijazniti s tem, da je treba nanizati dejstva in šele iz tega sklepati! Zdaj me pa pazljivo poslušaj: Ko sva odkrila umor v Frochotu, sva si zaman belila glavo, na kakšen način so umorili Raymondovo. Vsi smo takrat videli izmaličeno truplo, a nihče izmed nas ni mogel pojasniti nenavadnih ran. Spomnil se boš še nemara čudnega žvižganja, ki sva ga slišala skrita za zastorom v delovni sobi doktorja Chalecka. Ko so me potlej obvestili o morilnem napadu na Dixona, sem spet ugotovil, da je zadeva hudo podobna umoru v Frochotu. ‚Skrivnostni morilec' je moral biti torej bitje, ki ima sicer dovolj moči, da zmelje žensko ali kakšnega slabiča, Dixon, poklicni boksač, se je spričo svojih močnih mišic ubranil smrtonosnega objema. Ta morilec ‚z omejenimi sredstvi', če smem tako reči, torej ne more biti instrument, temveč živo in povrh strahotno bitje!«

Fandor je poslušal z rastočo napetostjo.

»Spomni se samo nesreče naše ubogo Jozefine. Ko se je Chaleck-Fantomas, ki se je z njo seznanil pod imenom Louparta, ko se je je torej ta pošast po obnovitvi svojih zvez z lady Beltham ovo naveličal, se je je hotel še znebiti povrhu, ker je preveč vedela in ni znala držati jezika za zobmi ne nasproti Dixonu ne nasproti policiji. Obiskal jo je torej in pustil pri njej kovčeg, ki je v njem tičal ‚nemi morilec'. Ko se je iz kovčega prikazal morilec, se ga je ubogo dekle tako prestrašila, da je rajši skočila z okna v globino.«

»Zdaj šele po malem razumem,« je zamrmral časnikar.

»Samo še trenutek,« je nadaljeval Juve. »Koj bom pri kraju. Zdaj menda popolnoma razumeš, da je skrivnostni, mogočni zaveznik hudodelcev — žival... kača! Ukročena kača, naučena, da se prikaže na ukaz svojega gospodarja, da stori kar on hoče — in se na njegov klic spet vrne. Zdaj šele razumemo grozovite rane, ki smo jih opazili na mrtvi ženi igralca Valgranda, zdaj šele napad na Dixona in grozo naše Jozefine! Niti sam nisem prav verjel, da utegne takšna pošast sploh živeti, dokler nisem našel v salonu vile v Neuillyju roževinaste ploščice ki ni bila ničesar drugega ko luska njene kože. Od tistih dob sem bil trdno prepričan, da je moja domneva pravilna.«

»Juve,« je vzkliknil Fandor, »če bi se mi ondan ne zgodila nerodnost z lučko, bi bila brščas zver ujela.«

Komisar je odmahnil z roko:

»Kaj bi nama to že koristilo? Bolje je, da se je spet vrnila k Fantomasu. Upam, da se bo lopov, ko bo videl njene rane, pošteno popraskal za ušesi.«

Skrivnosten smehljaj je zaigral komisarju okrog ust. Lica so mu pordela, oči so se mu svetile. Mel si je roke in zmagoslavno vzkliknil:

»Le pogum! Zdi se, da se je veter obrnil nam v prid!... Rečem ti, Fandor, ne bo preteklo več mnogo vodé, pa bo Fantomas v mojih rokah.«

LIII

Skandal v samostanu

Nočno tišino v samostanu je zdaj zdaj prekinil lahen šum, včasih se je čulo ko bežeči koraki, včasih ko previdno zaklepanje vrat, včasih ko škripanje tal. Tu pa tam se je ob oknih zasvetil medel odsvit sveče, preplašeni klici so se razlegali, zaspani obrazi so se prestrašeno prikazali iz teme...

»Sestra Klotilda!... Sestra Barbara!... Kaj pa je?.. Poslušajte. Kaj se godi?«

Gruča redovnic se je zbrala na koncu samostanskega hodnika, držečega

ČE STE NAGLUŠNI

Če trpite od brenčanja v ušesih, Vam pošljemo brezplačno prospekt aparata za ojačenje sluha. Aparat lahko vložite v ušesno votlino tako, da ga niti malo ne zapažamo.

G. WEISS & Co.

Wien I., Liebenberggasse 6/27.

Humor

Očetovski nasvet

»Kaj, zavrnila si ga? Saj je vendar dejal, da brez tebe ne more živeti...«

»To tudi drugi pravijo!«

»Morda! Vendar se mi zdi, da bo že kmalu čas, da rešiš enemu izmed teh obupancev življenje.«

Po poroki

Stric Matic se ženi. Mali nečak Mihec sedi za ženitovanjsko mizo. Kar na lepem vpraša strica Matica:

»Striček, ali nimata še nič otrok?«

»Ne,« odgovori stric, »ti pridejo šele po poroki na vrsto.«

»A tako, šele po poroki,« de zamišljeno Mihec. »Prav, striček, bom pa jutri prišel vprašat.«

Pozna jo

»Če bi le vedel, kaj naj podarim ženi za rojstni dan?«

»Tak vprašaj jo vendar!«

»Sam Bog me varuj; to bi bilo predrago!«

Smola

»Uf, sama smola se me drži!«

»Zakaj?«

»Za mornarja sem šel, da bi kaj sveta videl, pa so me ti zlodji v podmornico vtaknili.«

Šolska

Učiteljica: »Narava je podarila polžem hišico v obrambo. Kdo izmed vas pozna še kakšno tako živalco?«

Anička: »Školjka!«

Učiteljica: »Prav! No, Micika, kaj boš pa ti povedala?«

Micika: »Sardine v škatli!«

Brihtno

»Obtoženec, obsojeni ste na dosmrtno ječo!«

»Gospod sodnik, rečem vam...«

»Niti besede več, obtoženec, sicer vam prilepim še dve leti!«

Polarni raziskovalec

Polarni raziskovalec leži v postelji. Usmiljenka mu meri vročino. »Štirideset stopinj,« de.

»Severne ali južne širine?« vpraša raziskovalec.

Bacili

Mlada mama: »Gospod doktor, ali so v poljubu res bacili?«

Mlad zdravnik: »Ako dovolite, bom zadevo takoj preiskal.«

Ljubezen brez besed

»Janez, res te ne razumem. Če si me vsa ta leta resnično ljubil, zakaj mi potlej nisi povedal?«

»Veš, Marička, ljubil sem te pač neizrekljivo!«

Ta tako, drugi drugače

Ona: »Kajpak, spet si pozabil na sol. Z vami možmi je pač križ! Pri enem ušesu gre beseda noter, pri drugem pa ven.«

»Če pa vam ženskam človek kaj pove, gre pri obeh ušesih noter, pri ustih pa ven.«

Očetovska daljnovidnost

»Gospod profesor, kako ste zadovoljni z mojim sinom?«

»Nič preveč! Nič ni pazljiv med poukom in zmerom je videti nekam zaspan.«

»Če le ni to talent, ki v njem spi, gospod profesor.«

Odrezal se je

»Gospod kandidat, kaj mi lahko poveste o vplivih alkohola na človeški organizem?«

»Oprostite, gospod profesor, alkohola nisem še nikoli pokusil.«

Pismeno

»Ali ste ženi že povedali, zakaj ste prišli snoči tako pozno domov?«

»Ne še! Ji bom pisal.«

»Pisal? Zakaj pa?«

»Doslej še nisem prišel k besedi!«

Iz gole ljubezni

»Peter, ali si se poročil res zgolj iz ljubezni, ali si pa bolj na moj denar škilil?«

»Samo iz ljubezni, draga Lizika; denar je bil tako samo mojim upnikom namenjen.«

Copate

Napadenec: »Dragi gospod tat, nikar me ne oberite! Če pridem domov brez denarja, me bo žena pretepla do mrtvega!«

Napadalec: »Prav žal mi je, mene ne čaka nič boljšega.«

Najceneje in kvalitativno najboljše hrastove in bukove

PARKETE

dobavlja in polaga tovarna

REMEC-CO

DUPLICA PRI KAMNIKU
Železniška in avtopostaja

Oglejte si naše zaloge v tovarni ali v pisarni
LJUBLJANA, Kersnikova ulica 7, poleg Slamiča

v kapelo. Ubožice so kar trepetale od strahu.

»To so prav gotovo vlomilci!« je šepetala sestra Matilda, »nazadnje nam bodo ukradli še zlati ciborij, naše najsvetejše!«

»Ali bi ne poklicali častito prednico?«

»Saj res... Poglejmo, če spi!«

Sestre so stekle k predničini sobi, toda nobena si ni upala potrkati. Sestra Klotilda je prislonila uho h ključavnici in prisluhnila.

»Prečastita mati moli!« je dahnila.

Prav v tistem trenutku je pritekla vratarka, sestra Frančiška, in vsa bleda od strahu kriknila:

»Za pet ran božjih, sestre!... Hudič je v samostanu... v kapelici... na svoje oči sem ga videla! O, sladki Zveličar, reši nas hudega!«

Sestre so priskočile Frančiški na pomoč, ki je od strahu kar omahovala. Ko se je reva malo pomirila, je s pretrganimi besedami povedala, kaj je doživela. Pravkar je hotela leči v svoji vratarski celici, ko je slišala nekakšen šum v kapelici. Najprej je mislila, da je morda pomotoma zaklenila vrtnarjevega psa v kapelo. V tistem trenutku pa, ko je stopila vanjo, da bi se razgledala, je opazila, da se je okno nad glavnim oltarjem odprlo in da je skozenj zlezla temna postava. Z nenavadno ročnostjo se je spustila peklenska pošast na tla in se plazila proti njej, medtem ko se od strahu sama ni mogla niti premakniti. Tedaj ji je peklenšček ukazal, naj pri priči pošlje prednico v kapelo. Ako ne bo prišla, bo samostan obiskala najstrašnejša kuga.

Z osuplimi obrazi so strme poslušale redovnice prečudno vratarkino poročilo. Od strahu so se tresle po vsem životu!

»Za božjo voljo, ne kaže drugega, ko da res obvestimo prečastito mater! Toda kdo si upa...!«

Sestra Klotilda še ni končala stavka, ko se je zdajci vzravnana in z visokostnim mirom na obrazu prikazala prednica pred preplašenimi redovnicami.

»O, prečastita mati!« je vzkliknila sestra Frančiška in padla pred njo na kolena.

»Sestra Frančiška,« je dejala prednica z mehkim glasom, »pomirite se vendar. Vsemogočni Bog nas ne bo zapustil. Prestrašene ste, toda ne bojte se! Šla bom tja in pogovorila se bom z neznancem!«

Sestre so vse v en glas kriknile. Moledovale so, naj prednica vendar ne hodi v kapelo, toda vse njihove prošnje so bile zaman.

»Pustite me, sestre! Sama, prav sama bom šla tja! Nič se ne bojte. Bog je z nami!«

Naši dopisi

Sreča v zakonu

Spoštovani gospod Haka!

Sam sebi se čudim, da sem prezrl uvodnik »Družinskega tednika«, ki je izšel pred nekaj tedni.

Obravnavali ste namreč srečo v zakonu. Ker sem pa čital ta članek šele danes, sem takoj sklenil nanj odgovoriti in Vas prosim, da priobčite to pismo.

O sreči v zakonu je danes prav težko govoriti, posebno zato, ker je dandanašnji več ko 90% zakonov sklenjenih zgolj iz sebičnih razlogov, tako na strani žensk, kakor moških. Ostalih 10% pa lahko spet prerešetamo, da dobimo tistih par srečnih zakoncev, o katerih govorite vi, gospod Haka.

Če se vzameta fant in dekle tudi res iz ljubezni, bi bilo te ljubezni prav kmalu konec, če si ne bosta znala uravnati življenja. To je ravno uganka zakonske sreče. Vsaj po mojih opažovanjih.

Sreča v zakonu traja tako dolgo, dokler mož in žena drug drugega spoštujeta. To je pa mogoče le, če imata vsak svoje skrivnosti še izza tistih dni, ko se še nista poznala. Ravno te tajnosti so kakor magneti, ki privlačujejo oba zakonca; to imenujemo navadno hrepenenje. Ni pa to nič drugega kakor naivna radovednost. Kakor hitro pa damo tej radovednosti duška, to se pravi, da nam oseba, po kateri hrepenimo, razgali svoje življenje do najmanjše podrobnosti, se bodo vsi ti občutki prav kmalu polegli in tedaj bo tudi konec ljubezni in medsebojnega zaupanja. Vsakdo, kdor gleda življenje realno, mi bo to pritrdil.

To je uganka zakonske sreče, katere pa toliko ljudi ne razume. Zaljubljena človeka mislita, da morata drug drugemu razkriti vso svojo preteklost, navsezadnje sta pa oba razočarana, ker vidita, da sta oba le uboga zmotljiva zemljana.

Herbi.

Radio Ljubljana od 14.—20. januarja 1937

ČETRTEK, 14. JANUARJA

12.00: Koncertni plesi (plošče) ■ 12.45: Vreme, poročila ■ 13.00: Čas, spored, obvestila ■ 13.15: Vse mogoče, kar kdo hoče (plošče po željah) ■ 14.00: Vreme, borza ■ 18.00: Koncertni plesi (Radijski orkester) ■ 18.40: Slovenščina za Slovence (g. dr. Rudolf Kolarič) ■ 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 19.30: Nac. ura: Savez Sokola kralj. Jugoslavije ■ 19.50: Deset minut zabave ■ 20.00: Koncert zbora balalajk »Ruslan« ■ 20.50: Ravel: Dafnis in Kloe, simfonična suita (plošče) ■ 21.10: Narodne pesmi s spremljevanjem Radijskega orkestra ■ 22.00: Čas, vreme, poročila, spored ■ 22.15: Ura lahke glasbe: Cimermanov trio ■ Konec ob 23. uri.

PETEK, 15. JANUARJA

11.00: Šolska ura: Zgodovina pisemske znamke (g. Boris Rihteršič) ■ 12.00: Ura slovenske pesmi in glasbe (plošče) ■ 12.45: Vreme, poročila ■ 13.00: Čas, spored, obvestila ■ 13.15: Za dobro voljo (plošče) ■ 14.00: Vreme, borza ■ 18.00: Ženska ura: Ženski poklici (gdč. Lipoglavšek Slava) ■ 18.20: Plošča ■ 18.25: Nega las (gdč. Marija Žirovnik) ■ 18.35: Dva odlomka iz operete »Maskirana ljubezen« (petje, govor in orkester — plošče) ■ 18.40: Francoščina (g. dr. Stanko Leben) ■ 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 19.30: Nac. ura: Jovan Cvijić, o priliki 10 letnice njegove smrti (dr. Bora Milojević, prof.) Beograd ■ 19.50: Zanimivosti ■ 20.00: Vesele narodne pesmi (pojeta gg. Svetozar Banovec in Vekoslav Janko, harmoniko igra g. Avgust Stanko) ■ 20.45: Prenos iz male filharmonične dvorane ■ 22.00: Čas, vreme, poročila, spored ■ 22.15: Naše pesmi (plošče) ■ 22.30: Angleške plošče ■ Konec ob 23. uri.

SOBOTA, 16. JANUARJA

12.00: Plošča za ploščo pisana zmes pesmic veselih in godbe za ples ■ 12.45: Vreme, poročila ■ 13.00: Čas, spored, obvestila ■ 13.15: Plošča za ploščo pisana zmes pesmic veselih in godbe za ples ■ 14.00: Vreme ■ 18.00: Za delopust (igra Radijski orkester) ■ 18.40: Razgled v delavsko naravoslovca I. (g. prof. Miroslav Adlešič) ■ 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 19.30: Nac. ura: Žene v ilirskem gibanju (dr. Mira Podvarška) Zagreb ■ 19.50: Pregled sporeda ■ 20.00: O zunanji politiki (g. dr. Alojzij Kuhar) ■ 20.20: »Hiš'ca pri cest' stoji, gor pa nič strehe ni...« Pisan večer o moderni arhitekturi in novih hišah. Besedilo sestavila Marjan Mehle in Enka. Vodi g. ing. I. Pengov, sodelujejo člani radijske igralske družine in Radijski orkester, vmes plošče ■ 22.00: Čas, vreme, poročila, spored ■ 22.15: Veseli zvoki (Radijski orkester) ■ Konec ob 23. uri.

NEDELJA, 17. JANUARJA

8.00: Telovadba (15 minut za dame, 15 minut za gospode vodi g. prof. Marjan Dobovšek) ■ 8.30: Koncert godbe Sokola I. ■ 9.00: Čas, poročila, spored ■ 9.15: Koncert godbe Sokola I. ■ 9.45: Verski govor: Ob velikih jezerih srednje Afrike vstaja novo življenje (g. dr. Erlich Lambert) ■ 10.00: Prenos cerkvene glasbe iz cerkve sv. Nikolaja v Ljubljani ■ 11.00: Za mladi svet (plošče) ■ 11.30: Otroška ura (vodi gdč. Manica Komanova) ■ 12.00: Za razvedrilo (igra Radijski orkester) ■ 13.00: Čas, spored, obvestila ■ 13.15: Kar želite, to dobite (plošče po željah) (oddaja prekinjena od 14. do 16. ure) ■ 16.00: Dekliška ura: O tisku (gdč. Pregelj Iva) ■ 17.00: Kmetijska ura: Mala perutninarica Urška pripoveduje Micki (vodi g. Alfonz Inkret) ■ 17.30: Šramli igrajo (plošče) ■ 18.00: Jos. Daneš: Polet na luno — vesela igra ■ 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 19.30: Nac. ura: Vprašanje otroške vzgoje kot naše nacionalno vprašanje (dr. Žika Markovič) Beograd ■ 19.50: Slovenska ura ■ 20.30: Koncert pevskega zbora »Ljubljanski Zvon« ■ 21.15: Klavirski koncert (plošče) ■ 21.30: Operetna glasba (Radijski orkester) ■ 22.00: Čas, vreme, poročila, spored ■ 22.15: Radijski jazz ■ Konec ob 23. uri.

PONEDELJEK, 18. JANUARJA

12.00: Zvoki z ruskih poljan (plošče) ■ 12.45: Vreme, poročila ■ 13.00: Čas, spored, obvestila ■ 13.15: Operetni napevi (plošče) ■ 14.00: Vreme, borza ■ 18.00: Zdravniška ura (g. dr. Anton Brecelj) ■ 18.20: Dvořak: Slovanski plesi št. 1, 2, 3, 4 (londonski sinf. orkester) (plošče) ■ 18.40: Slikar Janez Šubic (msgr. Viktor Steska) ■ 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 19.30: Nac. ura: Vpliv češke kulture na Slovenijo (Božidar Borko) Ljubljana ■ 19.50: Zanimivosti ■ 20.00: Francoske opere (Radijski orkester) ■ 21.00: Zbor praških učiteljev (plošče) ■ 21.15: III. večer ljubljanskega godalnega kvarteta ■ 22.00: Čas, vreme, poročila, spored ■ 22.15: Lahka glasba (Radijski orkester) ■ Konec ob 23. uri.

TOREK, 19. JANUARJA

11.00: Šolska ura: Sol — neizogibna potreba človeškega telesa (g. prof. Rafael Bačer) ■ 12.00: Reproduc. koncert baletne godbe ■ 12.45: Vreme, poročila ■ 13.00: Čas, spored, obvestila ■ 13.15: Za vsakega nekaj (plošče) ■ 14.00: Vreme, borza ■ 18.00: Pester spored (Radijski orkester) ■ 18.40: Vzgoja volje in značaja (g. dr. Stanko Gogala) ■ 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 19.30: Nac. ura: Svetozar Marković in misel našega edinstva (Miloš Stanojević) Beograd ■ 19.50: Zabavni zvočni tednik ■ 20.00: Skladbe Vitezslava Novaka. — Sodelujeta: gdč. Lida Vedralova (sopran) in g. prof. Marjan Lipovšek (klavir) ■ 21.30: Podoknice (plošče) ■ 22.00: Čas, vreme, poročila, spored ■ 22.15: Lahka glasba (Radijski orkester) ■ Konec ob 23 uri.

SREDA, 20. JANUARJA

12.00: Virtuozi (plošče) ■ 12.45: Vreme, poročila ■ 13.00: Čas, spored, obvestila ■ 13.15: Vse mogoče, kar kdo hoče (plošče po željah) ■ 14.00: Vreme, borza ■ 18.00: Marijan Tratar: Knežica Dragušana, mladinska igra, vodi Ivan Pengov, izvajajo člani rad. igr. družine ■ 18.40: Pravna ura: Zakonsko pravo v predhodnem načrtu državljanskega zakona za kraljevino Jugoslavijo (vseuč. prof. g. dr. Rado Kušej) ■ 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 19.30: Nac. ura: Postanek jugoslovanske vasi (Ivo Franič) Zagreb ■ 19.50: Uvod v prenos ■ 20.00: Prenos opere iz ljubljanskega gledališča, v I. odmoru: Glasbeno predavanje (g. V. Ukmar), v II. odmoru: Čas, vreme, poročila, spored ■ Konec ob 23. uri.

Da bo vsa družina vesela, je treba samo kupiti »Družinski tednik«!

Črnorumena limuzina

Nadaljevanje s 4. strani

»Ph,« se je nasmehnil, »vse mogoče stvari znašam skupaj in jih potlej z dobičkom prodajam. Dober zaslužek je to, toda za dekle, kakršna ste vi, je ta zadeva pač nezanimiva. O, mnogo lepših pogovorov poznam. Vzemiva samo vaše oči...«

Drugo jutro je šla Bella, prepevaje si veselo popevčico, mimo Friderika. Imeniten odgovor je imela pripravljen, če jo bo spet zbodel. Toda tokrat je samo gledal za njo s pasjevdanim pogledom.

»Žal mi je, da sem bil včeraj nevljuden,« je naposled zinil in zardel. »Da, in še nekaj sem ti hotel reči: veš, Bella, zdaj lahko že tretjino svoje plače denem na stran, pa tudi za življenje sem se zavaroval na pet sto funtov. Ni več daleč čas, ko bom imel tudi svojo trgovino... In veš, Bella, tako rad te imam...«

Na vso srečo je takrat prišel mimo poslovodja, tako Belli vsaj odgovoriti ni bilo treba. Toda ko je odšla v slačilnico, da odloži svoj plašč, se je nehote vprašala, kaj bi mu bila prav za prav odgovorila. Saj ga je vendar imela prav rada...

Srce jo je malo bolelo, ko mu je pogledala v bledi obraz. Če bo hotel nocoj iti z njo domov... nocoj, da. Nocoj je prosta!

Ko je pa prišel večer in je pred vrati čakala nanj, je šel Friderik brez besede mimo nje, s pobešeno glavo, kakor da je ne bi videl. Zakaj prepričan je bil, da bo vsak hip obstala pred trgovino črnorumena limuzina...

Bella je zrla za njim, potlej je pa rahlo skomignila z rameni. Prav, pa naj gre. In počasi jo je zavila po Highovi ulici proti domu.

Trgovine so bili zvečine že zaprli, samo tu pa tam je še gorela luč. Pred izložbo nekega dragotinarja je obstala in zamišljeno opazovala dragoceno biserno ovratnico, ležečo na mehkem temnem baržunu. Morda bo nekoč, če bo Geoffrey Harker uspešno nadeljeval svoje trgovanje, morda bo potlej tudi za njenim vratom sijal takšenle okras. Misel je bila preopojna, da se ne bi bila zamislila vanjo. Kakor v snu je stopila nekaj korakov dalje...

Zdajci oster pok, nekje je zažvenketalo steklo... Obrnila se je in opazila veliko luknjo v dragotinarjevem oknu. Skozi to luknjo je nekakšen capin porinil dolgo pinceto in... Bella je zavpila, zakaj nepridiprav je pograbil prav »njeno« biserno ovratnico. Dva skoka in vlomilec je bil že pri avtomobilu, ki je čakal ob cestnem hodniku. Bella je strmela ko v snu. Ob hodniku je stala črnorumena limuzina... Ko je odbrzela, medtem ko se je vlomilec ko mačka zavihtel skozi okno, je pogledala po šoferju. Ni mu videla v obraz, vendar je opazila njegov ovratnik iz astrahana.

Takšni so bili torej Geoffreyevi opravki... »Vse mogoče stvari znašam skupaj...« Bella je žalostno zavihtela. Ko je pa prihitel stražnik s knjižico v roki, pa vendar ni imela poguma, da bi izdala Geoffreya Harkerja. Ko je bil pa z njo zmerom vljuden in dober!

Potopila se je v množici in skoraj tekla proti domu. Pred neko delikatesno trgovino se je skorajda zaletela v Friderika Toola, ki si je bil pravkar kupil večerjo.

»Oh, Fred,« je zaihtela, »tako žalostna sem.«

»Prav ti je,« je zagodel Fred.

Potlej si jo je natančneje ogledal. »Kaj ti pa je? Zakaj si tako zasopla? Ali mar voda gori?«

»Fred,« je vzkliknila Bella, »ali so bile tvoje besede davi resne?«

Fred je zardel do ušes. »Neumno govorjenje... resno sem pa vendarle mislil.«

Kar na lepem je prijela Bella Freda za roko.

»Fred, dragi, nekoga potrebuješ, ki bo skrbel zate.«

Fredu je zastala sapa.

»Kaaj,« je napol ed izdavil, »mislil sem... da si se odpeljala na izlet s svojim .kožuhovinastim prijateljem'!«

»Ah, kaj bi tisto!« se je zasmejala Bella. Potlej mu je stisnila roko in dahnila: »Veš, hotela sem samo, da bi postal ljubosumen!«

*

Prav ob tisti uri je telefoniral Geoffrey Harker na policijsko ravnateljstvo:

»Da, pred kakšno uro je moralo biti... Šele pred nekaj minutami sem opazil, da so mi ukradli avtomobil. Na obisku sem bil. Ko sem se vrnil, ga že ni bilo več. Da... da... črnorumena limuzina... da... zadaj je bil velik kovčeg... da... Pa še svoj kožuh sem pustil v vozu...«

Vse vrste oblek, nepremočljivih Hubertusov, plaščev, perila itd., si nabavite po zelo nizki ceni pri

Preskerju
Sv. Petra cesta štev. 14

POZOR GOSPODINJE!

Najceneje ste postreženi s
KURIVOM
pri tvrdki
RUDOLF VELEPIČ
trgovina s kurivom
LJUBLJANA VII.
Sv. Jerneja cesta 25
TELEFON 2708
Prvi poskus stalni odjem

MALI OGLASI

Male oglase socialnega značaja računamo po 25 par za besedo, trgovske in podobne pa po 50 par za besedo. Preklici in trgovsko-obrtniški oglasi, ki nimajo prodajnega značaja, stanejo po 1 Din za besedo. — Za vsak mali oglas je treba še posebej plačati davek v znesku 1'50 Din. Kdor želi odgovor dostavo po pošti ali če ima oglas šifro, mora doplačati še 3 Din. — Mali oglasi se plačajo vedno vnaprej, in sicer po poštni nakaznici, po poštni položnici na ček. račun »Družinski tednik« uprava, Ljubljana 15.393, ali pa v znamkah obenem z naročilom

Dopisovanje

Vsaka beseda 25 par. Davek 1'50 Din. Za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanj 10 besed

FANT Z DOBRO EKSISTENCO želi spoznati inteligentno gospodično, prijetne zunanjosti, blondinko staro do 25 let, neoporečne preteklosti. Cenjene ponudbe s sliko na upravo »Družinskega tednika« pod šifro »Bodoča sreča«.

Dr. MEDICINE, OBČINSKI ZDRAVNIK, 30 let star, pravoslavne vere, se želi poročiti z bogato Slovenko vzorne preteklosti. Pojasnila proti znamkam 10'— din pri: »Rezor«, Zagreb, pošta 3.

MLADI TRGOVCI, lastniki dobro uspevajočih trgovin, hišni posestniki in posestniki in posestniki, Slovenci med 28 in 35 letom, solidni, nezadolženi, se žele poročiti s Slovenkami z dotami zaradi povečanja trgovin. Pojasnila proti znamkam za 10'— din pri: »Rezor«, Zagreb, pošta 3.

KONJENIŠKI STOTNIK, Slovenec, r. k. vere, živeč v beograjski garniziji, soliden, eleganten, popolnoma zdrav, se želi poročiti z gospodično slovenskih odličnih staršev, ki ima tudi doto. Pojasnila proti znamkam za 10'— din pri: »Rezor«, Zagreb, pošta 3.

Dr. PRAVA, OKRAJNI SODNIK, r. k. vere, manjše postave, 40 let star, strogo soliden, službujoč v Sloveniji, se želi poročiti z bogato Slovenko, gospodično ali gospo s premoženjem Pojasnila proti znamkam za 10'— din diskretno pri: »Rezor«, Zagreb, pošta 3.

VELEPOSESTNIK IN TRGOVEC, vdovec, Slovenec, 50 let star, premožen, se želi poročiti z gospodično ali vdovo, Slovenko, staro od 30 let dalje. Soliden, marljiv in varčen. Pojasnila proti znamkam za 10'— din diskretno pri: »Rezor«, Zagreb, pošta 3.

DRŽAVNI URADNIK, 32 let star, Zagrebčan, r. k. vere, soliden, popolnoma zdrav, se želi poročiti z imovito Slovenko iz boljše družine. Pojasnila proti znamkam 10'— din diskretno pri: »Rezor«, Zagreb, pošta 3.

INTENDANTSKI ČASTNIK, 28 let star, Slovenec, r. k. vere, krasna pojava, soliden, eleganten, se želi poročiti z imovito Slovenko iz boljše družine. Pojasnila proti znamkam za 10'— din diskretno pri: »Rezor«, Zagreb, pošta 3.

KMETOVALEC-EKONOM, posestnik, vdovec, 55 let star, se želi poročiti z vdovo ali ločenko med 40 in 50 letom s 15.000'— din dote. Pojasnila proti znamkam za 10'— din pri: »Rezor«, Zagreb, pošta 3.

Dr. PRAVA-SODNIK, 29 let star, r. k. vere, prikupen, eleganten in simpatičen, se želi oženiti z bogato Slovenko. Pojasnila proti znamkam za 10'— di pri: »Rezor«, Zagreb, pošta 3.

PEK Z LASTNO DOBRO USPEVAJOČO PEKARNO v Ljubljani, Slovenec, 26 let star, r. k. vere, zelo inteligenten, marljiv, soliden, se želi poročiti s Slovenko z doto. Pojasnila proti znamkam 10'— din diskretno pri: »Rezor«, Zagreb, pošta 3.

ŽENITVE IN MOŽITVE v boljših krogih posredujemo z največjo vestnostjo. Informativne prospekte razpošiljamo diskretno, če pošljete poštne znamke v znesku Din 10'— Imamo veliko izbiro odličnih dam in gospodov. Dopisujemo v slovenščini: »Rezor« Zagreb — pošta št. 3. Mnogo slovenskih gospodičen in gospodov se je že srečno poročilo s pomočjo »Rezora«. Pišite še danes tudi vi po prospekte!

ZAGREBŠKI ODVETNIK, samec, dr. prava, z imenitno vpeljano pisarno, r. k. vere, 42 let star, soliden, simpatičen, se želi poročiti s Slovenko, gospo ali gospodično, ki ima premoženje. Pojasnila proti znamkam 10'— din pri: »Rezor«, Zagreb, pošta 3.

OROŽNIŠKI NAREDNIK, r. k. vere, 34 let star, krasna pojava, soliden, se želi poročiti s slovensko gospodično z dežele z doto. Pojasnila proti znamkam 10'— din diskretno pri: »Rezor«, Zagreb, pošta 3.

POLICIJSKI STRAŽNIK, samec, 43 let star, r. k. vere, strogo soliden, visok, simpatičen, imenitna duša, se želi poročiti z dobro situirano slovensko gospodično primernih let in simpatično. Pojasnila proti znamkam 10'— din diskretno pri: »Rezor«, Zagreb, pošta 3.

LJUBLJANSKI TRGOVEC, r. k. vere, vdovec, 60 let star, hišni posestnik, imovit, se želi poročiti s primerno gospo Slovenko s premoženjem. Pojasnila proti znamkam 10'— din diskretno pri: »Rezor«, Zagreb, pošta 3.

DVIGNITE PISMA POD ŠIFRO: »Hrepenenje po tihi sreči«, »Ob tihih večerih«.

Prodam

Vsaka beseda 25 ali 50 par. Davek 1'50 Din. Za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanj 10 besed

TRGOVINE, INDUSTRIJE, TRAFIKE, buffete, hotele, gostilne, kavarne, vinotoče, mlekarne in vsa druga obrtna, trgovska in industrijska podjetja prodajamo in posredujemo pri nakupu uspešno, vestno in hitro: Poslovnica Pavletović, Zagreb, Ilica 144.

HIŠE, VILE, POSESTVA, parcele, zdravilišča, letovišča, velposestva, gozdove, mline, žage in vse druge nepremičnine prodajamo in posredujemo pri nakupu solidno, hitro in uspešno: Poslovnica Pavletović, Zagreb, Ilica 144.

Informacije

Vsaka beseda 1 Din. Davek 1'50 Din. Za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanj 10 besed.

»DRUŽINSKI TEDNIK« dajte vezati Antonu Podhostniku, Gorišnica štev. 5, p. Sv. Marjeta niže Ptuja. Pošljite en letnik kot tiskovino na poskušnjo. Cena vezave je Din 20'—, in sicer samo v tej zimski sezoni in brezposelnosti.

Službe

Vsaka beseda 25 par. Davek 1'50 Din. Za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanj 10 besed.

MIZARSKI POMOČNIK in šofer z izpitom, zmožen vseh stavbenih del in politur, star 28 let, išče službo. Ponudbe na upravo »Družinskega tednika« pod: »Nekadilec«.

IŠČEMO PO VSEH SREZIH poštene in marljive zastopnike. Posli zelo prikladni tudi za upokojence. Samo taki naj pošljejo ponudbe na upravo »Družinskega tednika« pod »Dober zaslužek«.

AGILNE IN POŠTENE ZASTOPNIKE-ZAUPNIKE sprejme: »Onirama« Mojstrana. Vsak zaslužek!

SLUŽKINJO, zdravo, poštenc in zanesljivo, ki zna kuhati in negovati dobrosrečnega dveletnega fantiča in ki je porabna za vsa ostala hišna dela, išče majhna družina za takoj. V poštev pridejo samo take, ki nameravajo stalno ostati. Ponudbe pod značko: »Dobra in stalna služba« na upravo Družinskega tednika.

Kozmetika

Vsaka beseda 25 par. Davek 1'50 Din. Za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanj 10 besed.

BARVANJE LAS ni več potrebno pri strokovnjakih ker si lih s Oro-barvo za lase, ki jo dobite v črni, rjavi, temnorjavi, svetlorjavi in plavi barvi lahko vsakdo sam barva in je postopek zelo enostaven in stalnost barve zajamčena. 1 garnitura z navodilom stane Din 30'— Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Ilica 84.

Izdaja za konsorcij »Družinskega tednika« K. Bratuša, novinar; odgovarja Hugo Kern, novinar; tiska tiskarna Merkur d. d. v Ljubljani; za tiskarno odgovarja O. Mihalek — vsi v Ljubljani.